

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdeja in Glava Ljubljane podružice slovenske poročevalce. Direktor: Rudi Jančič. Glavni odgovorni urednik: Sergej Voljak. Uredništvo: Ljubljana, Tomičeva ulica št. 1, telefon 22-522 do 22-524. — Uprava: Ljubljana, Tomičeva ulica št. 1, telefon 22-522 do 22-524. — Oglasi: Ljubljana, Titova cesta 1, telefon 21-494, za ljubljanske naročnike 22-463, za zunanje 21-832. — Poštini predati št. 29. — Ziro račun pri Komunalni banki Ljubljana št. 400 704/1 367. — Glasilo naročnika 238 din.

V Bohinju in na Pokljuki

Predsednik ZAR Abdel Naser in predsednik Tito sta s spremstvom obiskala Bohinj in Pokljuko — Obisk v taborišču tabornikov pri hotelu »Bellevue« v Bohinju

BLEJ, 11. julija (Po telefonu). Predsednik ZAR Gamal Abdel Naser s svojo družino in predsednik FLRJ Josip Broz Tito s soprogo Jovanko, ki sta sinoči prispela na Bled, sta današnji dan preživela na Bledu, v Bohinju in na Pokljuki. Že sinoči so šefa obeh držav sprejeli na Bledu predsednik skupščine LR Slovenije Miha Marinko, generalni podpolkovnik Džoko Jovanović in predsednik okrajnega ljudskega odbora Kranjske Vinko Hafner. Po napornih političnih razgovorih na Brionih so visoki gostje izkoristili današnji dan za počitek in za ogled najlepših kotičkov naše Gorenjske.

Že okoli 10. ure dopoldne sta predsednik Naser in predsednik Tito, skupaj s predsednikom ljudske skupščine LR Slovenije Miha Marinkom, v odprtem avtomobilu odpotovala na izlet v Bohinj. V Bohinju so se najprej s avtomobilom odpeljali okrog samega jezera do hotela »Zlatograd«, nakar so se ustavili na vrtu hotela. Tam so tudi malo prižigali, potem pa so obiskali še hotel »Bellevue« in si s terase hotela ogledali lepo panoramo Bohinjskega jezera ter okoliških hribov. Predsednik Naser s soprogo, ter predsednik Tito s soprogo so skupaj s predsednikom Miha Marinkom obiskali v bližini hotela »Bellevue« še taborišče tabornikov. Ogledali so si samo taborišče, ter se razgovarjali z navdušenimi taborniki. Predsednik Naser in Tito

sta se zanimala, kako taborniki letujejo, ter se nato z njimi fotografirala. Taborniki so od veselja zaplesali okoli predsednika in visokega gosta kolo. Predsednik Tito in Naser sta se nato prisrčno poslovala od mladih tabornikov in jim želela prijetno letovanje, kakor tudi mnogo uspehov pozneje v šoli. Od tam sta se sprehajala vse do jezera, nato pa nadaljevala pot iz Bohinja po novi cesti na Pokljuko, kamor so prišli okoli 13. ure. Na Pokljuki sta se ustavila najprej v hotelu »Sport«. Predsednik ljudske skupščine LR Slovenije Miha Marinko je priredil na čast visokih gostov kosilo v »Sport-hotelu«. Po kosilu so se predsednik Naser in Tito s spremstvom sprehajali po zelenih

livadah Pokljuke, ter si z vrha ogledali lepo panoramo Julijskih Alp. Obiskala sta tudi spomenik padlim partizanom na Pokljuki, ki stoji na kraju, kjer je padlo 79 borcev tretjega bataljona Prešernove brigade. Na poti s Pokljuke so si ogledali lepo in romantično dolino Radovno. Z avtomobili so prevozili dolino, ter je nato predsednik Tito pokazal predsedniku Naserju mesto, kjer je bil že večkrat na lovu.

Na Bledu so danes že mnogi gostje in domače prebivalstvo takoj ko so zvedeli, da prebivajo na Bledu visoki gostje, napravili gost špalir pred hotelom »Jelovica«. Stevilni gostje in domače prebivalstvo so od »Jelovice« do »Park-hotela« v špalirju čakali, kdaj se vrnejo visoki gostje z izleta. Okoli 17. ure sta predsednik Tito in Naser skupaj s predsednikom Marinkom, ter ostalim spremstvom nadaljevala pot skozi Bled do vile »Bled«. Več sto prebivalcev in gostov je navdušeno pozdravljalo visoke goste z vzkliki »Živel Naser! Živel Tito!«. Tako predsednik Naser, kot Tito sta bila izredno dobro razpoložena, ter sta množici navdušenih gledalcev prijazno odzdravljala. Predsednik Tito je pospremil draga gosta v vilo »Bled«, kjer se je poslovil, nato pa sta se s soprogo odpeljala na Brdo. B. B.

Averofa brzjavka Popoviću

Beograd, 11. jul. (Tanjug). Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je sprejel včeraj naslednjo brzjavko od grškega ministra za zunanje zadeve Averofa: »Ko se približujemo grški zemlji, čutim potrebo, da se še enkrat zahvalim Vaši ekscelenci za topla sprejem in gostoljubje, ki ste ga izkazali meni osebno in mojim sodelavcem med obiskom, ki pomeni korak naprej na poti trdnih zvez in prijateljstva, po kateri naši dve državi gresta odločno, soglasno v interesu in z željami grškega in jugoslovanskih narodov in v korist mira.«

Diplomatska kronika

Pariz — Jugoslovanski veleposlanik v Parizu dr. Radičević je obiskal danes ministra v francoski vladi Guya Molleta ter se z njim razgovarjal približno pol ure. Beirut — Dosedanji jugoslovanski poslanik v Libanonu Miloš Lalović je odpotoval danes v Jugoslavijo, kjer bo prevzel novo dolžnost.

AVEROF SE JE VRNIL V ATENE

Atene, 11. jul. (Tanjug). Po tridnevem bivanju na Brionih je grški zunanji minister Evangelos Averof prispel danes čez Krk v Atene, kjer se ga sprejeli stalni državni podsekretar za zunanje zadeve Sfeferis, visoki funkcionarji ministrstva za zunanje zadeve in predstavniki jugoslovanskega veleposlaništva.

Po prihodu je Averof izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen z obiskom in rezultati razgovorov na Brionih. Dodal je, da po tem sestanku ne bo prišlo do

Med taborniki v Bohinju

KAIRSKI KOMENTARJI O BRIONSKEM SPOROČILU

Svetla točka na obzorju

Ves egiptovski tisk poudarja velik pomen sporočila o razgovorih Tito — Naser

KAIRO, 11. julija (Tanjug). Sporočilo o razgovorih predsednika Naserja in predsednika Tita so sprejeli z velikim zanimanjem v javnosti in tisku Združene arabske republike. Soglasno pa odobravajo in pozdravljajo enega od najbolj pozitivnih napredov za ohranitev miru in uveljavljanje aktivne koeksistence med narodi.

Sporočilo je objavljeno na najbolj vidnih mestih v časopisih, ki so v zvezi s tem dogodkom napisali tudi uvodnike. Pod velikimi naslovi: »Če celo prve strani listi poudarjajo poziv na koeksistenco, prenehanje hladne vojne, sklicanje konference na najvišji ravni, prenehanje politike blokov, pritiska in vmešavanja v notranje zadeve drugih držav. Skupno sporočilo spada v vrsto pozitivnih naporov za ohranitev svetovnega miru in utrditve zvez in sodelovanja med narodi, poudarja »Al Gumhurija«. Ta dokument, nadaljuje list predstavljajo nadaljevanje razgovorov v Bandungu in na Brionih. Se posebej poudarjajo pomen, ki so ga dali v sporočilu politiki pozitivne nevtiralnosti ohranitve miru v svetu, prenehanju hladne vojne, oboroževalni tekmi in razdelitve sveta na bloke. S tem v zvezi piše list, da ni dvoma, da bo človeštvo imelo ogromno korist od politike pozitivne nevtiralnosti in ponovne potrditve načel koeksistence, spoštovanja svobode in suverenosti vseh narodov. V komentarju, posvečenem

brionskemu sporočilu, list »Al Ahram« poudarja, da ne gre za tretji blok, temveč za napore ter praktične in pozitivne rezultate, ki jih predlagajo države, ki težijo za mirom. Poudarjajo, da sta oba predsednika jasno in odkrito postavila sve-

na razlike v družbenih sistemih.

List »Al Saab« piše, da vsaka beseda v brionskem sporočilu poziva na sprejetje načel miroljubne koeksistence Ustanovne listine Združenih narodov ter hkrati poudarja izreden pomen in vlogo Združenih narodov za ohranitev miru in varnosti. List poudarja, da je brionski poziv za mir prišel v pravem času, ko nekatere države poskušajo na svoj račun delovati izven okvira OZN. Ta tendenca, poudarja list, je rezultat hladne vojne in napetosti v svetu.

Poseben pomen brionskih razgovorov, piše »Al Akbar«, izhaja iz dejstva, da predstavljajo nov poskus proučevanja svetovnih problemov s stališča, ki je nasprotno dominaciji, vmešavanju, vojni in atomskim bombam. Ko analizira zatem stališče in politiko držav, kakor so ZAR, Jugoslavija in Indija, list poudarja, da pozitivna nevtiralnost ne pomeni izolacije od svetovnih problemov niti indiferentnosti do svetovnih dogodkov, temveč akcijo za mir in preprečevanje vojne, kakor tudi poziv za nepovezovanje s katerim koli od antagonističnih blokov.

Brionsko sporočilo v sedanjem položaju predstavlja jasno svetlejšo točko na mednarodnem obzorju in upanje, da se bo krenilo po poti miru in sodelovanja, zaključuje »Journal d'Egypte«.

Previdno, da ne bi najmlajšemu sinu spodrsnilo

točne probleme ter povabila oba bloka na sestanek, list poudarja, da koeksistenco lahko postane dejstvo, ne oziraje se

HUDI NEMIRI NA CIPRU

Bombe in aretacije

Grški premier Karamanlis, ki je sedaj v Zenevi, se želi pogovoriti z Macmillanom o prihodnosti Cipra

ZENEVA, 11. julija (AFP). Predsednik grške ljudske skupščine Rodopoulos, ki je s premierom Karamanlisom prispel v Zenevo, je izjavil listu »Tribune de Geneve«, da grška vlada ni predvidevala trojne konference o Cipru s sodelovanjem Turčije. Dodal je, da »sestaneček med premierom Karamanlisom in Macmillanom o tem vprašanju ni izključen«. Rodopoulos je dejal, da je zaradi tak sestanek vnaprejšnje zelo skrbno pripraviti na političnem področju. Predsednik Karamanlis je prispel v Zenevo zaradi zdravljenja.

V zvezi s sestankom z britanskim premierom Macmillanom je Karamanlis dejal, da ni še ničesar pripravljenega za ta sestanek ter je izrazil željo, da bi razpravljali z Macmillanom o novem britanskem načrtu o prihodnosti Cipra. Na vprašanje novinarjev, ali bi ta sestanek lahko bil uvod za trojne razgovore — Grčije, Velike Britanije in Turčije, je Karamanlis odgovoril, da ne ve.

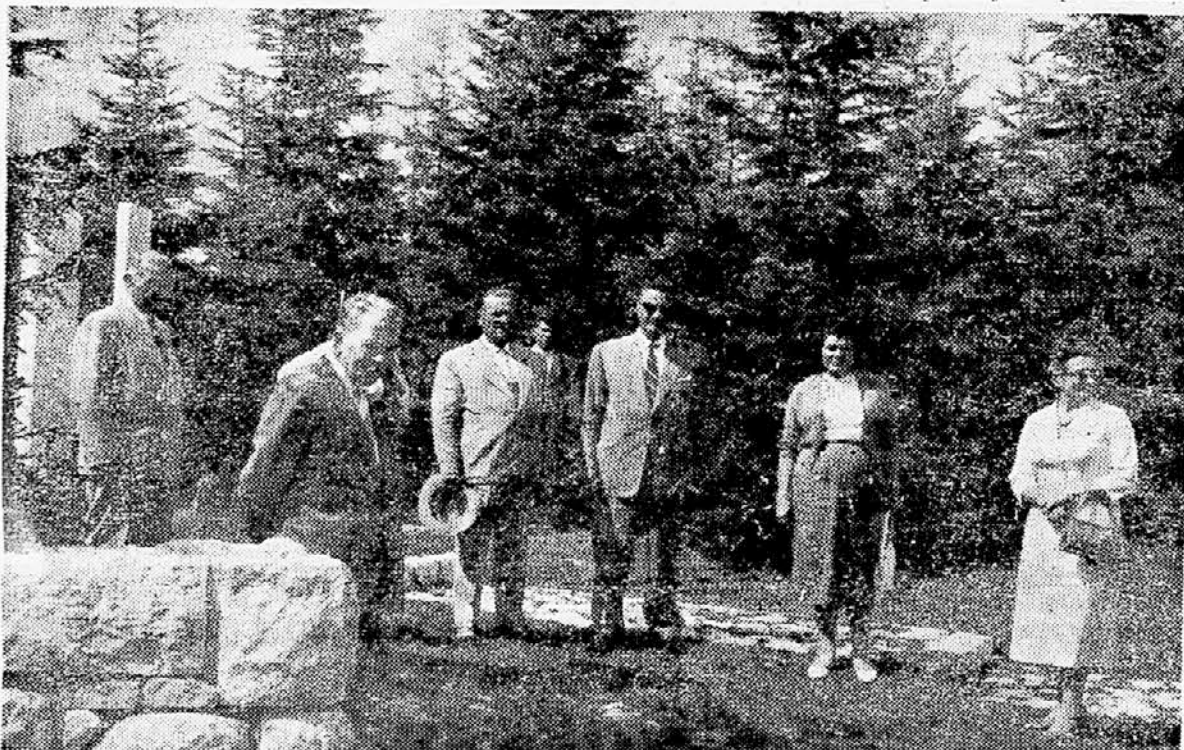
Na Cipru so se danes nadaljevali nemiri, v katerih je včeraj izgubilo življenje pet oseb. Neznane je virge bombe na poslopje, ki je na meji turške in grške četrti v starem delu Nikozije. Nek pripadnik turške manjšine je bil ranjen v roko. Po tem incidentu so britanske oblasti aretirale več Grkov.

V grški vasi Lapitos na severnem Cipru je bila danes

vržena bomba na nek policijski avtomobil. Britanske čete so takoj blokirale vas. V Larnaki so ponovno uvedli policijsko uro.

Včeraj so pripadniki turške manjšine napadli Gregorjanski samostan v bližini Nikozije. Ubit je bil en menih in ena nuna. Nekaj nuna pa je bilo ranjenih. V vasi Atenov so našli mrtvega nekega 11-letnega otroka grške narodnosti, v bližini Pergamos, kjer živi turški prebivalstvo, pa je bil ubit nek uslužbenec, prav tako Grk. V vasi Ajos, Andronikos so na ulici ubili nekega policaja.

Stirje ciprski Turki so bili ranjeni od bombe, ki so jo vrgli nanje v Nikoziji. Poleg tega so v raznih mestih Cipra zažgali posestva, ki po večini pripadajo grškim prebivalcem otoka.

Pri spomeniku padlim partizanom

Velik odmev po svetu

Ves svetovni tisk obširno poroča o brionskih sporočilih o razgovorih predsednikov ZAR in FLRJ ter o razgovorih zunanjih ministrov Grčije, ZAR in Jugoslavije, le sovjetski in vzhodnoevropski tisk je o brionskih srečanjih objavil zelo malo

BEOGRAD, 11. julija (Tanjug). Sporočilo, ki sta ga na Brionih podpisala predsednika Josip Broz Tito in Gamal Abdel Naser, kakor tudi sporočilo o razgovorih ministrov za zunanje zadeve Združene arabske republike, Grčije in Jugoslavije, sta imeli zelo velik odmev v svetovni javnosti.

AFP, Reuter in AP citirajo tise dele sporočila, v katerem sta predsednik Tito in Naser izrazila svojo soglasnost o stališčih do najvažnejših mednarodnih problemov, kot so prenehanje hladne vojne, zahteva, da se konča oboroževalna tekma, obdobja razdelitve sveta na antagonistične bloke, potreba, da se

preneha s proizvodnjo jedrskega orožja in poskusi s tem orožjem, sklicanje konference na najvišji ravni, pomen vloge OZN v službi miru in nujna potreba, da se ohrani mir.

Atenski listi izražajo popolno zadovoljstvo z rezultati sestanka Averof-Favzi-Popović. Listi poudarjajo, da je sporočilo, ki so ga po razgovorih podpisali trije ministri, zelo pomemben dokument, ki označuje zelo plodno etapo v sodelovanju med Grčijo, Jugoslavijo in ZAR.

O rezultatih razgovorov vladni list »Kathimerini« med drugim piše: »Prijateljstvo Grčije, Jugoslavije in ZAR ostaja trdno in se nadalje razvija. Te države so dokaz za možnost aktivnega sodelovanja med državami z razvitimi političnimi in socialnimi ureditvami.«

Indijski listi so tudi objavili obširna agencijska poročila o razgovorih na Brionih in končnem poročilu, ki sta ga podpisala predsednika Tito in Naser. Indijski diplomatski krogi poudarjajo, da del komunikacije, v katerem se zahteva prenehanje hladne vojne, oboroževalne tekme in v katerem se obsoja vsako vmešavanje v notranje zadeve drugih držav, odraža politiko, ki jo Indija od davna zastopa. V teh krogih poudarjajo, da se je predsednik indijske vlade Nehru večkrat zavzemal za večino ukrepov, ki jih vsebuje sporočilo.

Tudi ameriški tisk objavlja agencijska poročila o zaključnem sporočilu, hkrati pa objav-

Tudi švicar!

Bern, 11. jul. (Tanjug). Švicarska vlada je danes sporočila, da je naročila obrambnemu ministrstvu, naj izvede priprave o oborožitvi švicarske armade s jedrskim orožjem.

Prijeten odih na zeleni livadi Pokljuke

VREMEL

Stanje 11. julija: Nad srednjo Evropo in pretežno delom Balkana prevladuje lepo vreme. Slastne frontalne mounje povzročajo nad zahodno Francijo pooblačitve, južno Italijo in južno Balkan pa zajema v višinah področje hladnega zraka, katerega vpliv pa že slabi.

Napoved: Pretežno sončno vreme s delno oblačnostjo, temperatura poudarjena med 10 in 14, na Primorskem okrog 21, najvišje dnevne okrog 30 stopinj C. Na severnem Jadranu bo pretežno jasno, v srednjem in južnem delu Jadrana sprva oblačno, nato izboljšanje.

Pobude ljudske mladine pri vzgoji vajencev

Razvoj obrti zaostaja za našim gospodarskim razvojem — Potrebna so skupna prizadevanja vseh družbenih činiteljev — Boris Zihel je govoril članom plenuma o nekaterih zunanjih političnih problemih

Ljubljana, 11. jul. Danes je bil v Klubu ljudskih poslancev pod predsedstvom Toneta Kropuske III. plenarni sestanek Centralnega komiteja Ljudske mladine Slovenije, ki so mu prisostvovali tudi član predsedstva SZDL Slovenije Franc Kimovec, član predsedstva CK LMS Vukasin Stambollić ter predstavniki drugih družbenih in gospodarskih organizacij. Na plenumu je imel referat o nalogah Ljudske mladine pri vzgoji vajencev, naraščanja v industriji in obrti član predsedstva CK LMS Marjan Rožič.

V začetku svojega referata je gov. Rožič poudaril, da so potrebe po kadru in zanimanju mladine za določene obrtne poklice dosti večje, kot pa so dejanske možnosti zaradi pomanjkanja šolskega prostora in števila prostih učnih mest. Kljub potrebi nekateri obrtni podjetja in obrti ne sprejemajo vajencev. Pri usmerjanju mladine v po-

klice, ki je sicer v zadnjem času precej napredovalo, premalo pojasnjujemo možnosti razvoja in nadaljnjega izpolnjevanja v obrtnih strokah ter prednosti posameznih obrtnih poklicev.

Vetkar je tudi tako, da se morajo vajenci odločiti za uk v privatnem sektorju, ker kažejo nekateri družbeni obrtniki nezanimanje za sprejem vajencev navzlic temu, da dejstva govore o potrebah po novem kadru. Občinski ljudski odbori naj bi na podlagi veljavne uredbe predpisali posameznim obrtnim obratom, koliko vajencev morajo imeti glede na določeno število kvalificirane delovne sile. Le tako bi lahko rešili problem, ki ga v zvezi z obrtnimi naraščanjem narekuje petletni perspektivni gospodarski načrt. To zadeva predvsem obrate, ki imajo možnosti za uk in kritične obrtne stroke, v katerih je popolnoma zanemarljivo pridobivanje naraščanja. Temelj za

vzgojo novih kadrov je v dobro izdelanih perspektivnih načrtih obrtništvu v občini.

Tov. Rožič je govoril tudi o vzgojnem delu za vajence iz privatnega sektorja obrti, ki marsikaj zaradi okolja, v katerem žive, težko razumejo naš družbeni razvoj ter zato čakajo Ljudsko mladino, organe delavskega in družbenega upravljanja, sindikalne organizacije in druge družbene činitelje dokaj odgovorne naloge pri njihovi vzgoji.

Ko je obravnaval strokovno vzgojo na šolah, je poudaril, da ne ustreza sedanji stopnji gospodarskega in tehničnega napredka pri nas. Zaradi tradicije je pouk še vedno preveč teoretičen in ne upošteva dovolj sodobnih tehničnih dognanj, premalo pa je tudi sistematičnega družbeno-ekonomskega izobraževanja.

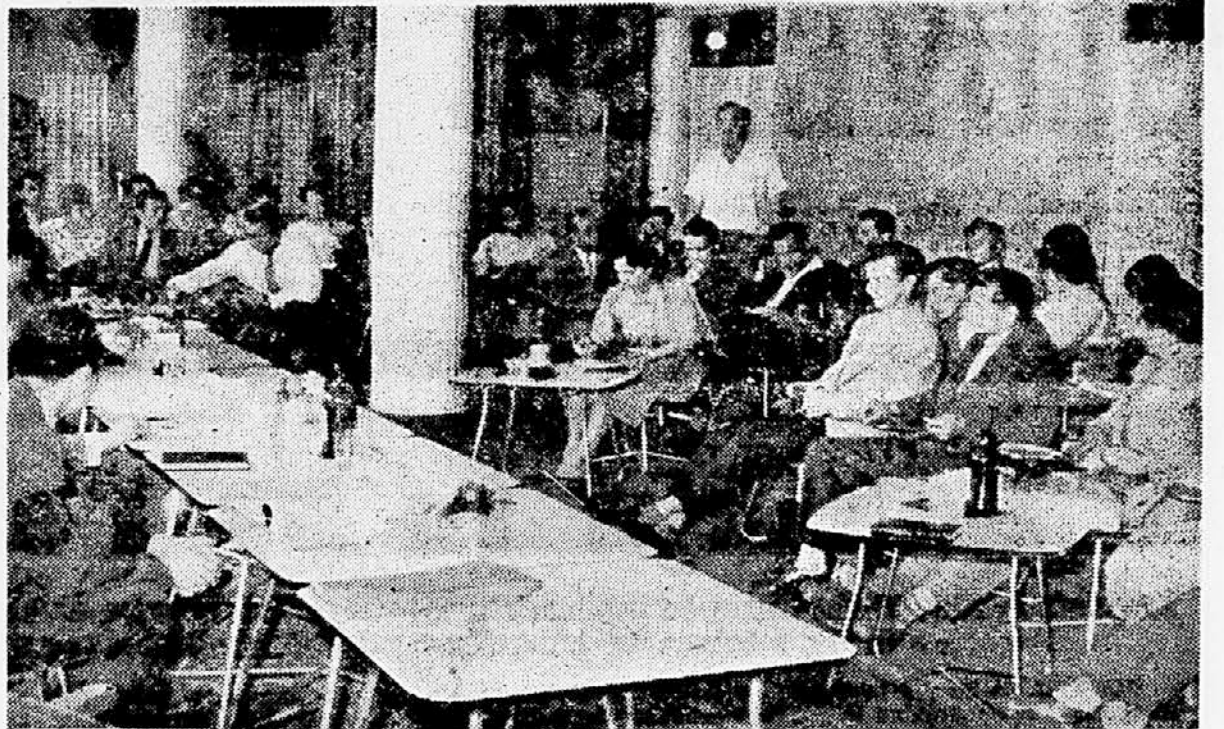
Po temeljiti oceni materialnega stanja v strokovnem šolstvu, v katerem je 19% stalnih pre-

davateljev in po analizi delovnih pogojev vajencev, je referent opozoril na različne oblike finansiranja strokovnega šolstva v naši republiki, ki so bolj ali manj nestalne. Problem je precej zlasti zato, ker ni dokončno izdelan sistem strokovnega šolstva, ki bi temeljil na realnih potrebah gospodarstva in obrti. Takšno stanje ovira izvajanje reforme strokovnega šolstva in bi bilo zato treba enotno urediti sistem finansiranja in vzdrževanja teh šol ter točno določiti, katere vajenske šole naj vzdržuje občine, okrajni in republika.

Ob koncu se je zadržal pri obravnavanju družbene vzgoje in aktivnosti učencev ter skrbni organov upravljanja za njihove probleme. Mladinska organizacija meni, da bi morali v učnem programu zagotoviti spoznavanje naše družbene ureditve in pravilno vzgojo vajencev v delavce-ustvarjalce. Podrobneje je tudi obravnaval delo šolskih odborov in šolskih skupnosti ter politično - vzgojno dejavnost Ljudske mladine pri obravnavanju vprašanj, ki zadevajo vajensko mladino ter je dal vrsto tehničnih predlogov za uspešnejše reševanje omenjenih problemov.

Sledila je obsežna razprava, ki je dala več koristnih pobud. Plenum je tudi izvolil komisijo, ki bo pripravila konkretne predloge Ljudske mladine Slovenije za vzgojno delo v obrtnih in gospodarskih organizacijah, kakor tudi sklepe, ki bodo kažipot vodstvom in aktivom LMS pri vzgoji vajenske mladine.

Popoldne so se člani CK LMS udeležili razgovora o nekaterih zunanjepolitičnih vprašanjih in odnosih v mednarodnem delavskem gibanju, ki ga je vodil član Izvršnega komiteja CK ZKS Boris Zihel. B. L.

Z večerajšnjega plenarnega sasedanja CK LMS

Razvoj goriškega okraja

Skupno stališče okrajnega odbora SZDL in sindikalnega sveta

Nova Gorica, 11. jul. Na današnji skupni seji Okrajnega odbora SZDL in sindikalnega sveta so po uvodnih besedah predsednika okrajnega odbora SZDL v Gorici Tineta Remškarja razpravljali o predlogu družbenega plana gospodarskega razvoja goriškega okraja od l. 1957 do 1961. Pogovorili so se tudi o oblikah dela Socialistične zveze, Zveze komunistov in sindikalnih organizacij za nadaljnji napredek goriškega okraja v skladu s smernicami republiškega in zveznega perspektivnega plana. Obrazložitev je podal vodja goriškega planskega zavoda Jofe Eržen. Po obravnavi posameznih postavk so sklenili, da bodo Socialistična zveza in sindikalne organizacije od pomoči

Zveze komunistov podprle s svojim vplivom izpolnjevanje nalog perspektivnega plana, ko bo sprejet v ponedeljek na obeh zborskih OLO.

Zlasti so na seji poudarili potrebo po smotnem uporabljanju investicijskih sredstev, kakor tudi po osredotočenju sredstev skladov, ki so sedaj razdrobljena v gospodarskih organizacijah in komunah, da bi pospešili reševanje prečnih problemov, gospodarski napredek goriškega okraja in življenjskega standarda. Sklenili so tudi, da bodo podprli predlog, naj komunne oziroma občine nudijo osredotočena sredstva tam, kjer bodo najbolj koristna za splošni gospodarski in kulturni razvoj komunne oziroma okraja. Hkrati bo

treba poskrbeti za večjo storilnost in proizvodnjo, k čemur naj bi pripomoglo tudi pravilno nagajevanje delavcev po storitvah.

Zatem je predsednik okrajnega sindikalnega sveta Gabrijel Leban poročal o analizi, ki so jo izdelali v 25 večjih in manjših podjetjih o delitvi čistega dohodka, o novih zaposlitvah v zvezi z družbenim planom, taktični in premijski politiki ter o dopolnilnem proračunskem prispevku podjetij občinam, kjer so bile doslej nejasnosti. Zavezo se stališče, naj bi občine proizlele gospodarsko stanje v podjetjih in jim predpisala individualno dopolnilni prispevek. Doslej so namreč pavšalno vsem podjetjem enako predpisali ta prispevek, celo takim, ki so bila deležna dotacij. Napake so tudi v tem, da so podjetja dajala kar 50 odstotkov prosto-raspoložljivih sredstev za osnovna sredstva, vse preostalo pa za obratna sredstva, za tem pa so se skrivale tudi neplanske gradnje, ki niso v skladu z dviganjem družbenega standarda. Te stvari so namreč premalo obravnavali tudi zborski proizvajalci, sindikati in druge politične organizacije, kakor tudi organi delavskega samoupravljanja, kar bo treba v bodoče popraviti. 42 odstotkov se nerazdeljenih sredstev pa bo treba pravilno razdeliti. Razen tega so sklenili, naj začnejo vsa podjetja izdelovati premijske pravilnike, ker so jih nekatera podjetja ukinila, kar je imelo za posledico nazadovanje proizvodnosti. Končno so se zedinili, naj bi o teh in drugih problemih razpravljali tudi občinski odbori Socialistične zveze, sindikalni sveti in zborski proizvajalci. J. V.

II. mednarodni sejem tehnike

Beograd, 11. jul. (Tanjug). Za II. mednarodni sejem tehnike in tehničnih dognanj, ki bo od 23. avgusta do 2. septembra v Beogradu, so že razporedili raz-

stavljalce po proizvodnih panogah.

V prvi dvorani bodo poleg zastopstev zunanjetrgovinskih podjetij in informativno-komercialnih stojnic tujih držav razstavljene stroji in instalacije, namenjene za preno. In razdeljevalne električne energije. V tej dvorani bodo razstavljene najmodernejši parni in batni stroji ter vodne in plinske turbine. V areni dvorane bodo razstavljene stroji in naprave za proizvodnjo in predelavo v vseh industrijskih panogah, na galerijah pa bodo industrijski proizvajalci iz mnogih držav razstavili izdelke precizne mehanike, medicinske aparate in instrumente, kovinske in pločevinaste balge, kakor tudi razno orodje in priprave za gospodinjstvo.

Stroji in naprave za metalurško proizvodnjo, surove in rafinirane kovine ter njihovi koncentri, kakor tudi železne in jeklene konstrukcije bodo razstavljene v dvorani št. 2. Razen tega bodo v tej dvorani izdelki kemične industrije, industrije nepregorljivih materialov, aparatov in naprav za telekomunikacijo, radiotehniko, televizijo, elektroniko in elektroakustiko.

V tretji dvorani bodo razstavljene stroji in naprave za obdelavo kovin in lesa. Tu bodo tudi naprave, ki se uporabljajo v železniškem prometu in sredstva letalskega prometa ter letalske tehnike.

V zadnji, četrti dvorani, bodo poleg drugega razstavljene naprave za globinska vrtnanja in črpanje nafte, kmetijski stroji in orodje ter stroji za gradbeništvo. Na odprtem razstavnem prostoru bodo sredstva za cestni, rečni

in letalski promet, pa tudi razne železne, jeklene in pločevinaste konstrukcije.

Gostovanje Ljubljanske opere v Piranu

Piran, 11. jul. Sinoči je gostovala v Piranu v okviru II. letnih primorskih prireditvev Opera Narodnega gledališča iz Ljubljane. Na Nabrežju Giuseppe Verdi je ob številni udeležbi vprizorila balet Stevana Hristića "Ohridska legenda" pod taktirko dr. Danila Svare in v koreografiji Pie in Pina Mlakarja. Prihodnji petek bo gostoval v Piranu ansambl narodnih plesov "Tanec iz Skoplja". I. V.

Nadaljevanje posvetovanja o stanovanjskih skupnostih

Včeraj seje v klubu ljudskih poslancev v Ljubljani nadaljevalo posvetovanje o izkušnjah pri ustanavljanju in delovanju stanovanjskih skupnosti v Sloveniji, ki ga je organizirala komisija za družbeno upravljanje pri predsedniku SZDL Slovenije. Zastopniki iz 27 slovenskih občin, kjer že imajo stanovanjske skupnosti ali pa jih bodo v kratkem ustanovili, so tudi danes izmenjavali izkušnje posameznih stanovanjskih skupnosti, razen tega pa so razpravljali tudi o zakonskem predlogu o stanovanjskih skupnostih. O posvetovanju bomo obširneje poročali v naslednjih številki.

Sovjetska delegacija v Bosni

Banja Luka, 11. jul. (Tanjug). Člana sovjetske delegacije, ki je prisostvovala proslavi 15. letnice bojev na Sutjeski, general Lotocki in polkovnik Sornikov sta prispela danes v Banjo Luko. Prej sta se mudila v Sloveniji, kjer sta obiskala bivše gestapovske mučninice v Begunjah in grobove talcev v Dragi.

V zahodni Bosni bosta obiskala več krajev, ki so pomembni v zgodovini narodno-osvobodilne borbe.

Sabina Stadler

Po tragični nesreči in neizmernem trpljenju je odšla danes za vedno iz naših vrst naša Sabina. Vest o njeni smrti je globoko pretresla in iskreno razžalostila vse, ki smo jo poznali, ki nam je bila draga kot iskren človek širokega srca, ki smo jo spoštovali kot borko in pogumno aktivistko iz najtežjih dni.

Umrla je mlada in še polna svežih moči, ki bi se bile rade še plodno razdalje za to, za kar je živela — za našo stvar. Ugasnila je v svojem 36. letu, potem, ko je preživela v svojem mladem življenju vse hudo in najtežje, kar je lahko

od agentov, ki so prežali na vsak njen korak, se je morala kmalu umakniti v strogo ilegalo, kjer je opravljala tehnične posle za vojaški sektor v Ljubljani. Leta 1943 je odšla v partizane.

Bila je borka v drugi četli III. bataljona V. SNOUB "Ivana Cankarja", kmalu nato pa je postala šef administracije XV. divizije. Maja 1944 je bila premeščena za propagandistko v štab VII. k. rpusa, od tu pa v obveščevalni oddelki Glavnega štaba. Januarja 1945 je odšla v Beograd v obveščevalni oddelki Generalnega štaba, od tu pa je bila premeščena k OZNI za Jugoslavijo.

Novembra 1945 se je vrnila nazaj v Slovenijo, potem, ko se je poleti poročila. Od takrat na vse do tje svoje nesreče je delala v državnem sekretariatu za notranje zadeve LRS.

Za svoje zasluge v narodno-osvobodilnem boju je bila tovarišica Sabina odlikovana z nešteti odlikovanji. Tako je nosilka Spomenice 1941, mimo tega pa ima še Red hrabrosti, Red zaslug za narod III. stopnje, medaljo hrabrosti in Red leta III. stopnje.

Tudi vsa leta po vojni se je udeleževala povsod, kjer je bilo potrebno. Svoje posebno veselje pa je našla v delu med mladino, med mladimi telovadci in telovadkami "Partizana" v Šiški, kjer je bila načelnica društva. Mladini je našla njena posebna skrb in ljubezen, saj je bila tudi sama zborna mati dveh sinov.

Nesreča je iztrgala tovarišico Sabino iz naše srede in mi vsi komaj verjamemo v to kruto resnico, komaj verjamemo, da se bomo morali v nedeljo za vedno posloviti od nje, ki izkazati poslednjič našo tolo tovariško ljubezen in zadnjo spoštovanje.

Iz vsega srca ji bomo takrat, če le miren večni počitek, z zavestjo, da s njenim nanjone bo nikoli upasnil.

prizadejala vojna našemu ljudstvu. Ze takoj, v samem začetku okupacije, je našla tovarišica Sabina trdna tla pod nogami, našla je ravno pot med borce osvobodilnega boja. Izpostavljena stalni nevarnosti aretacije je delala pogumno in odločno in opravljala zaupne in težke naloge, ki so bile včasih "tretežke celo za moža". Decembra, leta 1941, je bila član kvarteta odbora Šiškega spomladni naslednjega leta pa je bila pritegnjena v težko in nevarno obveščevalno službo VOS. Nepristano zasledovana

Ob sejmu prometnih sredstev

Ljubljana, 11. julija. Kljub temu, da na II. sejmu prometnih sredstev srečujemo letos skoro samo to, kar smo že imeli priložnost videti na ljubljanskih ulicah, je obisk in zanimanje za ta letošnji sejem precejšen. Ne moremo sicer zanimanja ali obiska letošnjega sejma primerjati z lanskim (mednarodnim ve-

sejemom prometnih sredstev — obisk skoro 100.000), ker je bil lanski tudi bogatejši in obsežnejši. Vsekakor pa pomeni okrog 41.000 obiskovalcev, ki je do nočnega obiskovalca Gospodarskega razstavišča, lepo število.

Drugega pa moramo letošnji II. sejem prometnih sredstev pohvalno oceniti predvsem kot razstavo tehničnih uspehov na področju prometnih sredstev v domači industriji avtomobilov, motorjev, koles in drugih prometnih sredstev. 40. domačih razstavljavcev in okrog 20 inozemskih firm prikazuje bogat izbor najrazličnejših prometnih sredstev od koles in motorjev ter avtomobilov za široko potrošnjo, luksuznih "Alfa Giuliet", fordovih in opelovih zadnjih tipov osebnih avtomobilov, do težkih tovornjakov in avtobusov cialnih voz.

Največ zanimanja kažejo obiskovalci zlasti za motorje vseh izseljenski teden

Sarajevo, 11. jul. (Tanjug). Sinoči je prispelo v Sarajevo okoli 100 izseljencev in povratnikov, ki prisostvujejo zaključnim slavnostnim izseljenskim tednom. Dopoldne je izseljenec in povratnik sprejel predsednik mestnega sveta Ljubo Kojo. Med izseljenci je največ ljudi iz ZDA, Kanade, Čila in Nove Zelandije. Zvečer je bil ob vrelu Bosne na Ilidži za udeležence proslave kulturno-umetniški program, v katerem so sodelovali tudi pevci sarajevske radija. Jutri zvečer bo v Hranici druga kulturno-umetniška prireditve. Predsednik izseljenske matice Bosne in Hercegovine Novak Mastilović je priredil obed za izseljenec in povratnike.

Izseljenski teden

Sarajevo, 11. jul. (Tanjug). Sinoči je prispelo v Sarajevo okoli 100 izseljencev in povratnikov, ki prisostvujejo zaključnim slavnostnim izseljenskim tednom. Dopoldne je izseljenec in povratnik sprejel predsednik mestnega sveta Ljubo Kojo. Med izseljenci je največ ljudi iz ZDA, Kanade, Čila in Nove Zelandije. Zvečer je bil ob vrelu Bosne na Ilidži za udeležence proslave kulturno-umetniški program, v katerem so sodelovali tudi pevci sarajevske radija. Jutri zvečer bo v Hranici druga kulturno-umetniška prireditve. Predsednik izseljenske matice Bosne in Hercegovine Novak Mastilović je priredil obed za izseljenec in povratnike.

V delegaciji ANPI so bili član častnega predsedništva ANPI Francesco Bugliari, podpredsednik ANPI Mario Andrei, generalni sekretar ANPI Valter Narozzi, član nacionalnega sveta ANPI Leonildo Tarozzi in član nacionalnega sveta Giuseppe Maras.

Zmanjšanje davka na promet z jedilnim oljem

Beograd, 11. jul. (Tanjug). Uredba o izpremembah in izpopolnitvah davka na promet, ki jo je večeraj sprejel zvezni izvršni svet, določa, da se plačuje davka na promet v znesku 18 din za kg olja za prehrano, razen olivnega in sojinjega, ki je bilo izdelano iz oljnice letine 1957 in naslednjih let ali pa je iz oljnice ali surovega olja, uvoženega po 1. avgustu leta 1957.

V obrazložitvi uredbe je rečeno, da industrija olja v zadnjih letih ni izkoristila vseh svojih proizvodnih možnosti zaradi pomanjkanja domačih in uvoženih surovin. Ob koncu leta 1955 je bila industrija dobro oskrbovana s surovinami, toda proizvodnja se ni bistveno povečala. V letu 1956 je bila proizvodnja 31.067 ton, leta 1957 pa 33.085 ton. Možnosti povečanja proizvodnje niso bile v skladu z možnostmi, prodaje. Leta 1957 so nastale znatne zaloge jedilnega olja in je zato industrija znižala

prodajne cene za 6 do 8 din. Decembra leta 1957 je bil zmanjšani davka na promet z jedilnim oljem za 20 din. Prodajna cena je bila nato za okoli 6% manjša kakor cena uvožene masti. Leta 1957 se je nekoliko povečala potrošnja jedilnega olja.

Zadostne surovine za letošnjo proizvodnjo in sedanje zaloge so zahtevale nadaljnji vsiladitev cen rastlinskega olja. Zmanjšanje davka na promet bo omogočilo, da se bodo zmanjšale cene jedilnega olja v prodaji na drobno od 300 do 280 din. To naj pripomore k povečanju porabe olja v prehrani letos in prihodnjega leta.

OGIAS

• SLOVENSKEM

• POROČEVALCU

• GOTOV

• USPEHI

Kongres radioamaterjev končan

Sarajevo, 11. jul. (Tanjug). V kongresu radioamaterjev Jugoslavije je danes končal svoje delo s sprejetjem resolucije o prihodnjih nalogah. Kongres je izvolil novo predsedstvo Zveze radioamaterjev. Predsednik organizacije je postal Slobodan Nakičević, ki je prejel za izredno zasluge v razvoju organizacije največje odlikovanje, ki se podeljuje radioamaterjem — zlato plaketo "Nikola Tesla".

Spot smrtna nesreča

Včeraj zvečer se je v italijanskem "Luna parku" v Tivoliju pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec tega parka Giovanni Dezzetti, roj. 1923. leta. Le-ta je v tem času prišel v transformatorju v stik z električno napetostjo, pri tem po ga je streslo in vrгло na tla. Z lastnim avtomobilom so ga odpeljali na polikliniko, vendar je med potjo umrl.

Dubrovnik, 11. jul. (Tanjug). V mednarodno letovišča urada za mednarodno izmenjavo mladine in študentov so prispeli vse skupine naših in inozemskih mladincev, ki bodo letovali v prvi izmeni. Vsa tri letovišča v Dubrovniku, Zadru in Kraljevici so povsem zasedena. Letos bo letovalo v njih okoli 2500 inozemskih in prav toliko jugoslovanskih mladincev.

V mednarodnem letovišču v Dubrovniku je sedaj skupina 140 francoskih mladincev, 12 mladincev iz Anglije in 10 iz skandinavskih držav. Letovišče v Dubrovniku je bilo nedavno preurejeno in so odprli nove restore. Te dni se pripravljajo za sprejem inozemskih skupin, ki se bodo udeležile mednarodnega seminarja od 1. do 10. avgusta v tem letovišču. Skupina 110 mladincev iz Zahodne Nemčije bo prispela 15. julija.

V mednarodnem letovišču v

Kongres radioamaterjev končan

Sarajevo, 11. jul. (Tanjug). V kongresu radioamaterjev Jugoslavije je danes končal svoje delo s sprejetjem resolucije o prihodnjih nalogah. Kongres je izvolil novo predsedstvo Zveze radioamaterjev. Predsednik organizacije je postal Slobodan Nakičević, ki je prejel za izredno zasluge v razvoju organizacije največje odlikovanje, ki se podeljuje radioamaterjem — zlato plaketo "Nikola Tesla".

Spot smrtna nesreča

Včeraj zvečer se je v italijanskem "Luna parku" v Tivoliju pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec tega parka Giovanni Dezzetti, roj. 1923. leta. Le-ta je v tem času prišel v transformatorju v stik z električno napetostjo, pri tem po ga je streslo in vrгло na tla. Z lastnim avtomobilom so ga odpeljali na polikliniko, vendar je med potjo umrl.

Dubrovnik, 11. jul. (Tanjug). V mednarodno letovišča urada za mednarodno izmenjavo mladine in študentov so prispeli vse skupine naših in inozemskih mladincev, ki bodo letovali v prvi izmeni. Vsa tri letovišča v Dubrovniku, Zadru in Kraljevici so povsem zasedena. Letos bo letovalo v njih okoli 2500 inozemskih in prav toliko jugoslovanskih mladincev.

V mednarodnem letovišču v Dubrovniku je sedaj skupina 140 francoskih mladincev, 12 mladincev iz Anglije in 10 iz skandinavskih držav. Letovišče v Dubrovniku je bilo nedavno preurejeno in so odprli nove restore. Te dni se pripravljajo za sprejem inozemskih skupin, ki se bodo udeležile mednarodnega seminarja od 1. do 10. avgusta v tem letovišču. Skupina 110 mladincev iz Zahodne Nemčije bo prispela 15. julija.

V mednarodnem letovišču v

Kongres radioamaterjev končan

Sarajevo, 11. jul. (Tanjug). V kongresu radioamaterjev Jugoslavije je danes končal svoje delo s sprejetjem resolucije o prihodnjih nalogah. Kongres je izvolil novo predsedstvo Zveze radioamaterjev. Predsednik organizacije je postal Slobodan Nakičević, ki je prejel za izredno zasluge v razvoju organizacije največje odlikovanje, ki se podeljuje radioamaterjem — zlato plaketo "Nikola Tesla".

Spot smrtna nesreča

Včeraj zvečer se je v italijanskem "Luna parku" v Tivoliju pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec tega parka Giovanni Dezzetti, roj. 1923. leta. Le-ta je v tem času prišel v transformatorju v stik z električno napetostjo, pri tem po ga je streslo in vrгло na tla. Z lastnim avtomobilom so ga odpeljali na polikliniko, vendar je med potjo umrl.

Dubrovnik, 11. jul. (Tanjug). V mednarodno letovišča urada za mednarodno izmenjavo mladine in študentov so prispeli vse skupine naših in inozemskih mladincev, ki bodo letovali v prvi izmeni. Vsa tri letovišča v Dubrovniku, Zadru in Kraljevici so povsem zasedena. Letos bo letovalo v njih okoli 2500 inozemskih in prav toliko jugoslovanskih mladincev.

V mednarodnem letovišču v Dubrovniku je sedaj skupina 140 francoskih mladincev, 12 mladincev iz Anglije in 10 iz skandinavskih držav. Letovišče v Dubrovniku je bilo nedavno preurejeno in so odprli nove restore. Te dni se pripravljajo za sprejem inozemskih skupin, ki se bodo udeležile mednarodnega seminarja od 1. do 10. avgusta v tem letovišču. Skupina 110 mladincev iz Zahodne Nemčije bo prispela 15. julija.

V mednarodnem letovišču v

Kongres radioamaterjev končan

Sarajevo, 11. jul. (Tanjug). V kongresu radioamaterjev Jugoslavije je danes končal svoje delo s sprejetjem resolucije o prihodnjih nalogah. Kongres je izvolil novo predsedstvo Zveze radioamaterjev. Predsednik organizacije je postal Slobodan Nakičević, ki je prejel za izredno zasluge v razvoju organizacije največje odlikovanje, ki se podeljuje radioamaterjem — zlato plaketo "Nikola Tesla".

Spot smrtna nesreča

Včeraj zvečer se je v italijanskem "Luna parku" v Tivoliju pripetila smrtna nesreča, katere žrtev je postal delavec tega parka Giovanni Dezzetti, roj. 1923. leta. Le-ta je v tem času prišel v transformatorju v stik z električno napetostjo, pri tem po ga je streslo in vrгло na tla. Z lastnim avtomobilom so ga odpeljali na polikliniko, vendar je med potjo umrl.

na tej poti obiskali Titovo Užice, Ručo, Fočo, Sarajevo, Jajce in Drvar.

Te dni je v inozemstvu več skupin jugoslovanskih mladincev. Dve skupini sta odpotovali v Italijo, ena v Zahodno Nemčijo, 60 študentov pa je v Angliji in Walesu v tečajih za pouk jezika. Skupina mladih združnikov iz Hrvaške bo v kratkem obiskala Dansko, kjer si bo ogledala kmetijska gospodarstva in druge skupine potujejo po Dalmaciji, skupina kanadskih mladincev pa je na tako imenovani turneji "Kako se ustvarja nova Jugoslavija". Kanadski mladinci bodo

7. seja OLO L ubljana

Ljubljana, 11. jul. Današnje 7. redne seje OLO Ljubljana, ki jo je vodil predsednik dr. Marjan Dermastia, so se razen domačih udeležili tudi odborniki bivšega trboveljskega okraja.

Na seji je obširno poročal o delu Sveta za industrijo predsednik sveta dr. Stefan Soba. V primerjavi z letom 1956 je lani industrijska proizvodnja v okraju porasla za 11%, število zaposlenih pa se je povečalo za 8% ali za 2482 oseb. Na območju okrajnega ljudskega odbora Ljubljana se je lani povečalo število podjetij v industriji za 10, v gradbeni dejavnosti za 5, v prometu za 1 in v komunalni dejavnosti za 3. Tako je bilo lani v okraju 143 industrijskih podjetij, 30 podjetij s področja gradbeništva, 17 s področja prometa in 53 komunalnih podjetij.

Poročilo so v razpravi sodelovali mnogi odborniki, ki so se strinjali z ugotovitvijo o uspešno opravljeni dolžnosti sveta v preteklem letu. Zatem je Komisija za statut predlagala odbornikom spremembo statuta ljubljanskega okraja, ker se je ljub-

ljanskemu v zadnjem času priključil še del trboveljskega okraja. S tem v zvezi so sklenili, da se okrajnemu zboru in zboru proizvajalcev poveča število odbornikov za 20, od sedanjih 60 na 80 v vsakem zboru.

Odborniki so na seji tudi sklenili, da se razpiše volitve v Okrajni ljudski odbor, ki bodo od 19. do 21. t. m., in potrdili ustanovitev Tajništva za občo upravo in Tajništva za stanovanjske zadeve pri OLO.

Ljudski odbor je na seji še dal svetu za tržišče OLO Ljubljana posebno pooblastilo, da sme po svoji presoji določiti najvišjo prodajno ceno za tista živila dnevne potrošnje, ki imajo poseben pomen za preiskrbo prebivalstva. Svet za tržišče so tudi pooblastili, da lahko določa najvišjo dnevno prodajno ceno govejemu mesu, ki

Splošno parlat. entarne volitve na Finskem so pokazale, da se je razpoloženje volivcev premaknilo precej občutno proti levi. Prvič na poizvednih volitvah so levičarske stranke dobile večino. Predsedem je obdržal napredoval Komunistična stranka, ki si je osvojila novih sedem poslancev, sedežev v parlamentu. (Na prejšnjih volitvah jih je imela 43, sedaj 50).

V novem parlamentu bi bila najmočnejša socialna demokratska stranka, če bi uspela likvidirati frakcijsko borbo ter si zopet pritegniti v svoje krilo frakcijo, ki se je odcepila. Notranji spori v socialno demokratski stranki so bili tako hudi, da je prišlo lani do razcepa, ki je zelo škodoval parlamentarni funkciji socialnih demokratov. Vodstvo stranke ni hotelo sodelovati v vladi z agrarci. Na ta način je imela Finska leto dni vlado parlamentarne manjšine in tako se je v tem času izmenjavalo pet uradniškov-strokovnih vlad. Odraslo bi bilo poudarjati, da se take nestabilne vlade niso mogle učinkovito spoprijeti s težkimi gospodarskimi problemi v državi. Vse to je vplivalo tudi na razpoloženje volivcev.

Razumljivo je, da je bila težnja Finov v takem položaju dobiti relativno stabilno vlado, ki bi se naslanjala na večino v parlamentu. Toda rezultati volitev, dajejo malo upanja, da se bo posrečilo sestaviti tako koalicijsko vlado, ki bo pomenila konec sedanje nestabilnosti. Možno bi bilo sestaviti koalicijsko vlado agrarcev in socialnih demokratov, kajti s komunisti socialni demokrati ne morejo sodelovati. To pa pomeni zopet oživitvi stare spore med tema dvema strankama. Mnogo pa bo odvisno od stališča socialnih demokratov. Socialni demokratiška stranka se lahko odloči za sodelovanje z agrarci iz prostega razloga, ker je do prihodnjih parlamentarnih volitev štiri leta in bo imela v tem času še vedno priliko, da gre v opozicijo, če bi to smatrala za potrebno iz taktično-političnih razlogov.

Eno pa je gotovo: Najsi sestavijo v kakršnikoli obliki novo koalicijsko vlado, bo imela velike težave ter se bo morala v prvi vrsti spoprijeti s kronično brezposelnostjo in drugimi gospodarskimi težavami.

Gledano z evropskega stališča pa bo važno, ali bo nova vlada ostala zvesta dosedanjemu zunanji politični usmeritvi. Kakršne koli spremembe ali zmagasnostni razvoji dosedanje politike — kar v sedanjih pogojih ni verjetno — bi zelo negativno vplivalo na udržitve miru v nordijskem področju.

Sultan Ben Karim izgnan

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

London, 11. jul. (Po telefonu). Lahejskemu sultanu Ben Abdul Karimu je britanska vlada prepovedala vrnitev v Lahej in mu odvzela sultanov naslov. Abdul Karim, vladar največje države v zahodnem adamskem protektoratu, je bil v Londonu skoraj tri mesece, prejšnji teden pa se je nameraval vrniti v Lahej. V Milanu mu je britanski veleposlanik sporočil odločitev vlade, naj se ponovno vrne v London. Ko je sultan to zavrnil, je prišlo iz Londona sporočilo o njegovem pregnanstvu.

Ko je razlagal odločitev svoje vlade, je minister za kolonije Boyd izjavil v parlamentu, da je bila sprejeta zato, ker je sultan »že dlje časa vodil politiko, ki je nasprotna sporazumu med njim in britansko vlado«.

Seznam obtožb, ki jih je britanska vlada naložila na pleča

ZDA bodo zmanjšale embargo

Ottawa, 11. jul. (AFP). Predsednik kanadske vlade Diefenbaker je v parlamentu izjavil, da bodo kanadske podružnice ameriških družb odslej lahko svobodno prodajale Kitajski blago, za katerega Kanada smatra, da ni strateško. Dejal je, da so se o tem sporazumili med razgovori z zunanjim ministrom ZDA in predsednikom Eisenhowerjem.

Iz Washingtona pa poročajo, da bodo ZDA znatno odstopile od svojega dosedanjega stališča glede trgovine s Sovjetsko zvezo in deloma vzhodne Evrope. Trdijo, da so ZDA pripravljene sprejeti nadaljnjo omilitve nadzorstva nad izvozom v te države. Z embargo liste, ki šteje sedaj 200 artiklov, nameravajo črtati nekatere surovine, poljske stroje, kovine in transportno opremo. Menijo, da bodo o tem dosegli kompromis med zahodnimi silami na sestanku strokovnjakov, ki bo v Parizu 18. in 19. julija.

DE GAULLE BO PRAZNOVAL V TOULONU

Premirje za 14. julij

OD NASEGA STALNEGA DOPISNIKA

Pariz, 11. jul. (Po telefonu). V Parizu in Franciji že pričena prevladovati razpoloženje 14. julija, dneva, ki je navadno pomenil konec živahnega političnega življenja in ki je prepustil vladi upravljanje državnega krmila v toku poletnih mesecev, ki so le redko prinašali važnejše dogodke.

Ce se letos to ne bo zgodilo in bo vse poletje dovoljevalo državnemu vodstvu le kratke trenutke počitka, pa je danes vendarle že občutiti bližino največjega francoskega narodnega praznika. Proslave, povorke in slovesnosti v vseh delih Francije bodo v »odnjih dneh« postopoma v ozadje preobremenjene dneve redke posameznih ministrov in delovnih odborov, ki jih je rodil de Gaullov način dela.

Zlasti Pariz je vidno spreminil svoj zunanji videz. Visoke-mu številu turistov so se že pridružile živobarvne uniforme alžirskih enot in mešane noše prebivalcev iz vseh predelov francoskih čezmorskih ozemelj, ki se bodo udeležili tradicionalne proslave. Ker je ta dan najvišja osebnost predsednik republike in sta tudi položaja obeh predsednikov skupščin višja od predsednika vlade, se je de Gaulle odločil, da bo ta dan postal s svojimi prisotnostjo pomorsko paradu v Toulonu, kjer ne bo imel tekmecev. Nova ustava in njegove bodoče funkcije, s katerimi de Gaulle računa, bodo v bodoče odpravile to »ne-normalno stanje«.

Vendar bo premirje 14. julija le kratko, kajti stvari se ne razvijajo popolnoma tako, kot bi de Gaulle želel. Zlasti ne na gospodarskem in socialnem področju, čeprav tudi na notranje-političnem ne gre vse gladko.

De Gaullovi in Pinayevi načrti v zvezi z rešitvijo in zaustavitvijo tekme med cenami in plačili so naleteli na močan odpor zlasti pri strokovnih organizacijah kmetijskih pridelavcev in pa od strani sindikalnih organizacij delavcev in javnih uslužbencev. Prvi menijo, da so žrtve, ki jih država zahteva od kmetov, mnogo večje kot tiste, ki so prizadele industrijske. V razmerju s predvojnimi cenami je indeks kmetijskih pridelkov le 22, dočim so industrijski dosegli 33. Sindikalne organizacije sodijo na drugi strani, da njihovo članstvo ne more privoliti v socialno premirje, ki ga zahteva de Gaulle, vsaj do kasne jeseni, ker njihove plače še predolgo ne zadostujejo več, in da bi bilo mogoče proučiti vprašanje takega premora šele, ko bi bile njihove plače povišane za 7 do 10 odstotkov.

Prisotni državni organi skušajo to nezadovoljstvo udušiti z objavljanjem, da bo breme, ki ga naloženo gospodarsko najboljstoječim krogom, še mnogo težje in da bodo morali predvsem ti preskrbeti večji del, približno 150 milijard, ki bodo do konca leta manjkale državnemu proračunu, — od česar odpade na vojsko od 80 do 100 milijard, 15 milijard za »ekonomski dvig« mohamedanskega pre-

bivalstva v Alžiriji in 30 milijard za povečani program gradnje stanovanj. Trenutno vladni krogi proučujejo sektor za sektor narodnega gospodarstva in konec meseca naj bi bila izdelana celotna lestvica ukrepov, za ureditev sedanje nezdružljivega položaja.

De Gaulle se bo osebno takoj po 14. juliju ponovno sestel s predstavniki posameznih sindikalnih central in strokovnih organizacij, da bi jih »prepričale, da razen izhoda, ki ga bo predlagal on, ni možna nobena druga rešitev«.

Vodstvo socialistične stranke je sodilo kot oportuno, da se v tem trenutku pridruži zahtevam in izrazi svoje dvome v pravilnost in upravičenost smeri, ki jo je začel de Gaulle. Hkrati je na svojem sestanku ostro reagovalo na imenovanje Soustella, zahtevalo razpustitev komitejev za narodno rešitev v Alžiriji in na Korziki, izrazilo svoje neznanje v pripravljenih reformah, ustave in v način, kako bo dana ljudstvu možnost, da sicer obdoli dosedanje ustavo, da pa ni prisiljeno, da zaradi pomankanja izbire odobri de Gaullovo. Bilo bi torej edino »demokracijo«, če bi lahko odločilo med več besedili.

To nasprotovanje socialistov, ki se nanaša na še neizdelano besedilo reforme, se je zato odrazilo tudi na zadnjem sestanku skupščinske komisije za splošne

volitve, ki je razpravljala o izbiri članstva bodočega konsultativnega ustavnega odbora. Socialisti so se v glavnem abstinenti v trenutku glasovanja o dveh vprašanjih, ki nazorno kažejo, kakšna bo vloga tega posvetovalnega telesa. Komisija se je namreč odločila, da izbere 16 članov tega telesa — parlamentarcev — samo iz svojih vrst in da se pri izbiri ne bo držala načel strankarske proporcionalnosti. Ta sklep je jasno usmerjal proti komunistom, ki jim bo na ta način odvzeta zadnja možnost, da kakorkoli vplivajo na dokončno obliko in vsebino nove ustave — seveda v kolikor bo temu posvetovalnemu odboru sploh dano, da vsili kako spremembo v predloženo besedilo, v kar z vsjo upravičenostjo dvomimo.

Vendar, kakor rečeno, je zavzemanje takega stališča socialističnega vodstva zelo zanimivo. Guy Mollet se »slučajno« ni mogel udeležiti seje in potemtakem torej ni mogel vplivati na ublažitve sprejetih sklepov. Odgovornost torej ne pada nanj. Zato pa ne manjka komentarjev, ki sodijo, da se Guy Mollet striinja z njimi, ker bodo ti sklepi okrepili njegov položaj v vladi, če zaradi ničesar drugega že zato, ker bo moral de Gaulle, če bo hotel obdržati socialiste v vladi (in znano je, da je 1. junija absolutno vztrajal pri tem), upoštevati vsaj deloma njihove reakcije. Čeprav ni moč trditi, da je v teh komentarjih nekaj resnice, se pa vendar zdi več kot iluzorno pričakovati od znanega značaja generala de Gaulle, da bi upošteval in spremenil svoje načrte zaradi socialističnih nasprotovanj.

Vida Hrešak

Vskladitev dela organov OZN

Ekonomsko-socialni svet OZN je razpravljal o razvoju in koordinaciji dejavnosti in programov OZN ter specializiranih agencij

Zeneva, 11. jul. (Tanjug). — Ekonomsko-socialni svet Združenih narodov je proučeval vprašanje razvoja in koordinacije dejavnosti in programov OZN ter specializiranih agencij na gospodarskem in socialnem področju.

V debati je govoril tudi šef jugoslovanske delegacije veleposlanik Vidić. Cilj koordinacije je dejal, ni omejiti dejavnosti raznih organov Združenih narodov in specializiranih agencij. Restriktivne ukrepe je treba podvzeti samo v izjemnih primerih. Naši napori pa morajo biti usmerjeni k stalnemu in sistematičnemu razvijanju oblik in metod gospodarske in socialne dejavnosti Združenih narodov, da bi na najbolj racionalni način zadovoljili skupne interese in čimbolj učinkovito izpolnili cilje Združenih narodov. Veleposlanik Vidić je dejal, da ima velika večina držav neposredno korist od praktičnih rezultatov dela specializiranih agencij. Pohvalno

miroлюбne namene. Agencija posveča veliko pozornost tudi vprašanju zaštite pred radioaktivnim sevanjem in uničevanju radioaktivnih odpadkov. Generalni direktor FAO pa je

il je delo teh agencij in hkrati opozoril na pomen nekaterih načrtov, kakor so načrt FAO za razvoj Sredozemlja, načrti UNESCO in ILO.

Generalni direktor ILO David Morse je izjavil, da je ta organizacija prilagodila svojo dejavnost najbolj osnovnim zahtevam, ki se danes postavljajo pred njo in da se sedaj ukvarja s problemi, ki so povezani z najnovejšim gospodarskim razvojem, na primer posledicami recesije v ZDA. Generalni direktor mednarodne agencije za atomsko energijo Sterling Cole pa je sporočil, da je ta agencija že poslala svoje strokovnjake v nekatere nezadostno razvite države, da bi pomagale pri njihovih programih za izkoriščanje atomske energije v

zahteval, naj OZN posveti največjo pozornost koordinaciji naporov v boju proti lakoti in podhranjenosti. Dejal je, da je ta problem osnova mnogih težav, s katerimi se bori svet.

Splošna razprava o svetovnem gospodarskem položaju, ki se je končala na plenumu ECOSOC, se je vrtila okoli vprašanja recesije, padca cen surovinam, poslabšanja trgovinskih in plačilnih bilanc nezvitih držav ter okoli potrebe za dolgoročno financiranje razvoja nerazvitih držav. Diskusija je pokazala, da največje število delegacij meni, da obstaja nestabilnost v svetovnem gospodarskem položaju in da je potrebno sprejeti konkretne ukrepe proti širjenju recesijskega pritiska, ki deluje, ne samo na zaviranje razvoja nezadostno razvitih držav, temveč se tudi negativno odraža na celokupnem svetovnem gospodarstvu.

Razpravljali so na splošno v okvirih konkretnega proučevanja položaja ter govorili o objektivnih dejstvih o stanju na posameznih svetovnih področjih. Pri Američanih se je pokazala težnja, da bi pomen recesije v ZDA zmanjšali in prepričali svet, da ameriška vlada sprejema ukrepe za preprečitev nadaljnjega zmanjševanja gospodarske aktivnosti v tej državi. Večje število delegacij pa je opozorilo, da pri reševanju tega vprašanja najbolj razvite države ne bi smele imeti samo na svoje domače interese, temveč na svoje mednarodne obveznosti in interese svetovnega gospodarstva in še posebno interese nerazvitih držav, katere težijo k pospešenemu razvoju ter so zelo občutljive do gospodarskih motenj in industrijsko najbolj razvitih držav.

Večina predlogov je zahtevala, da se izboljša položaj na področju surovin. Kot najbolj primerna metoda za reševanje predeh problemov se je izkazala metoda posvetovalna. Jugoslovanski delegat je

Russel izstopil iz mednarodnega sveta za mir

London, 11. jul. (AFP). Znani britanski filozof in pacifist Bertrand Russel je obvestil svetovni svet za mir, da izstopa iz članstva v tej organizaciji. Za ta korak se je odločil iz protesta proti usmrtni biševski predsednika madžarske vlade.

Bertrand Russel

de Imre Nagya. Britanski filozof je tudi poslal brzojavko sovjetskemu premieru Hruščevu in prvemu sekretarju madžarske partije Janosu Kadarju, v kateri protestira proti sojenju dvomi bivšega madžarskega zunanjega ministra Rajka, Julija Rajka. V zadnjem času se namreč vztrajno širijo govorice, da so tudi Rajkovo govoro v Budimpešti postavili pred sodišče. Kakor poroča agencija USIS, je predstavnik madžarske vlade demantiral poročila, da so Rajkovo vstvo in še pet drugih ustreli, ni pa zanikal dejstva, da so jim sodili.

od prisotnih sultanov, ki je zavrnil ta predlog, je bil Abdul Karim, ker je menil, da bi njegova izvedba pomenila odprto provokacijo proti Jemenu.

Stališče Abdul Karima so tolažili kot še en dokaz več, da je Lahejski sultan na strani Združenih arabskih republik in da želi prekiniti pogodbo o protektoratu z namenom, da bi svoj sultanat priključil novoustanovljeni republiki.

SULTAN NE PRIZNAVJA ODLOČITVE

Sultane protektorata volijo plemenski sveti posameznih držav, britanski guverner pa ima pravico potrjevanja njihove volitve. Ko je britanski konzul v Milanu sporočil Lahejskemu sultanu, da britanska vlada umika priznavanje njegovega sultanskega naslova, je le-ta izjavil, da ga »britanci niso postavili in ga zato tudi niso pravice odstavili«.

Abdul Karim pravi, da je odločitev o pregnanstvu sprejel kot presenečenje, ker ko se je zadnjič srečal z ministrom za kolonije v Chequersu pred štirinajstimi dnevi, se je Lennox Boyd vedel zelo prijateljsko.

Sultan ni hotel dati izjave glede tega, kam bo šel iz Milana in kakšni so njegovi nameni. Na vprašanje nekega novinarja, če se bo vrnil v Lahej skozi »zadnja vrata«, to je preko jemenskega področja, je Karim odgovoril, da bo to tudi storil, če bodo interesi njegove države to zahtevali.

Na koncu je še dejal, da ni nobenega namena poslušati britanska navodila, kajti »če London ne priznava mene, tudi jaz ne priznavam Londona«.

Joža Vrhovac

V Zenevi gre dobro

Strokovnjaki menijo, da sovjetska nota ne bo motila njihovega dela — Američani pa v odgovoru na noto vztrajajo pri svojih prejšnjih stališčih

Washington, 11. jul. (AP). Ameriško ministrstvo za zunanje zadeve je objavilo sporočilo, v katerem ponovno potrjuje stališče vlade ZDA, da ne bodo prenehali s poskusi z jedrskim orožjem vse dotlej, dokler med Vzhodom in Zahodom ne bo dosežen sporazum o učinkovitih ukrepih za nadzorovanje poskusov z jedrskim orožjem. V tem sporočilu odgovarjajo dejansko na noto od prejšnje srede, v kateri je sovjetska vlada ponovno zahtevala, naj ZDA, ne da bi čakale rezultatov konference strokovnjakov v Zenevi, prenehajo s poskusi z atomskim orožjem.

Konferenca atomskih strokovnjakov v Zenevi je odobrila zaključke o uporabnosti akustične metode za registracijo jedrskih eksplozij na veliko oddaljenost in o nadzoru možnega sporazuma za prenehanje jedrskih eksplozij. V zaključku je priporočilo, da se v isto glavnih metod za registriranje jedrskih ek-

splazij s pomočjo mreže nadzor-nih postaj sprejme metoda registracije s pomočjo akustično-zračnih ter hidroakustičnih valov. Konferenca je zatem nadaljevala proučevanje druge metode — zbiranja radioaktivnih proizvodov. Poročilo o tem sta imela sovjetski akademik Fedo-

rov in ameriški znanstvenik Mahta.

Včerajšnji sestanek atomskih strokovnjakov je trajal več kot tri ure in pol. Delegati obeh strani so po sestanku izjavili, da delo poteka normalno. Šef ameriške delegacije dr. Fisk pa je izjavil, da je konferenca pokazala napredek. Na vprašanje o notih Sovjetske zveze v zvezi z ženevskim sestankom je šef francoske delegacije profesor Rauchar izrazil mišljenje, da ta nota ne bo vplivala na delo konference. Neposredno po današnjem zasedanju so šefi delegacij ZDA in SZ imeli privaten sestanek, ki je trajal pol ure. Na sestanku so bili tudi trije svetovalci z obeh strani. Predstavnik ameriške delegacije je izjavil, da so se za sestanek dogovorili predvčeršnjim, da bi proučili nekatera tehnična vprašanja.

Boji na Celebesu se bližajo koncu

Djakarta, 11. jul. Radio Dja-vakarta poroča, da vladne padalske enote napadajo zadnja uporišča oporišč na severnem Celebesu. Operacije so na področju mest Tohano, Tomohon in Sarino. Vladne čete so včeraj zavzele Tangati, ki je samo 5 kilometrov oddaljen od Tondana.

Indonezijske letalske sile pa so izdale sporočilo, da je neidentificirano tuje letalo tipa »B-26« napadlo 9. julija indonezijsko ladjo, ki je bila blizu Keme (severni Celebes). Po napadu je letalo odletelo v smeri Zahoda.

Ameriško-kanadski odbor

Ottawa, 11. jul. (AFP). Ameriška in kanadska vlada sta objavili skupni sklep o ustanovitvi mešanega šestčlanskega odbora, ki se bo ukvarjal s političnimi problemi skupne obrambe Severne Amerike v splošnih okvirih atlantskega pakta. Člani tega odbora bodo v rangu ministrov. Odboru pa bosta načelovala izmenoma zunanja ministra ZDA in Kanade. Tudi seje odbora bodo izmenoma v Washingtonu in Ottawi.

Predstavnik Bele hiše Hager-ty, ki spremlja predsednika Eisenhowerja na poti po Kanadi, je dejal, da bo oskrbovanje kanadske armade z jedrskimi izstrelki verjetno eno od prvih tem, o katerih bo moral odbor v kratkem razpravljati.

TELEGRAMI

WASHINGTON — Mednarodna banka za obnovo in razvoj je odobrila Japonski posojilo 33 milijonov dolarjev za modernizacijo in razširitev industrije železa in jekla.

PNOM PENH — Nacionalna skupščina Kambodže je izglasovala investituro vladj prince Norodoma Sihanuka.

RIM — Okrog 50 italijanskih podjetij je doslej prijavilo svoje sodelovanje na beograjskem sejstvu. Italijanski gospodarski razvojni računajo, da bo italijanska udeležba na beograjskem sejstvu letos večja kot lani.

WASHINGTON — Ameriško letalsko ministrstvo je sporočilo, da je raketa »Thor Vanguard«, ki je bila izstreljena s Floride, preletela razdaljo 9600 km in padla v Južni Atlantik.

ISTANBUL — Po izjavi predstavnika turškega zunanjega ministrstva bo prihodnji tork v Istanbulu sestanek šefov držav Turčije, Iraka, Pakistana in Irana. Sestanka se bodo udeležili iranski šah Riza Pahlavi, iraški kralj Fejsal ter predsednika republike Bayar in Iskander Mirza.

PARIZ — Nepalski kralj Mahendra Deva je prispel iz Bruslja na tridnevni neuradni obisk v Pariz, kjer bo obiskal tudi predsednika francoske republike Cotyja, v nedeljo pa bo nadaljeval pot v Italijo.

NEW YORK — Po poročilih newyorškega radia je potres, ki je imel epicenter na Aljaski, terjal tri smrtna žrtve. Uradni ameriški funkcionarji izjavljajo, da je bil to v zadnjih 10 letih najmočnejši potres. Trajal je nad dve uri.

TOKIO — Japonske oblasti poročajo, da je nad 500 Korejcev v gladovni stavki, ker jim niso dovolili, da bi odšli v Severno Korejo. Med njimi je tudi 135 žensk. Omenjeni Korejci se niso hoteli vrniti v Južno Korejo, kakor so jim predlagale japonske oblasti.

ALEKSANDRIJA — Med velikim požarom, ki je izbruhnil v egiptovskem pristanišču Aleksandriji v noči od torka na sredo, je ostalo 22.000 ljudi brez strehe. Požar je izbruhnil v velikih skladiščih lesa v zahodnem delu trgovske četrti ter se širil v smeri proti Kairu, okrog štiri kilometre daleč. Na pomoč so prišli z letalom tudi gasilci iz Kaira.

Spomini prešernovcev

Leta naglo minevajo. Preteklost se spaja s sedanjostjo. Vojna leta so nam še natanko v spominu, a vendar se je od takrat že toliko spremenilo.

Borci iz narodnoosvobodilne vojne in tudi drugi se niso pozabili težkih bojev.

Zbirajo se ob obletnicah ustanovitve svojih enot ali na kraju najhujših bojev. Ob mirnem ognju v gozdu ali v majhni vasi nekeje v hribih obujajo spomine. Srečujejo se, začudeno pozdravljajo, ker so pričakovali, da bodo njihovi tovariši drugačni: v oblekah vojaški uniformi, morja bolj suhi, nemirni, in pripovedujejo. Ta se je oženil, drugi si je postavil hišo, tretji je oficir v JLA, četrti uradnik... In spomini. Težki, a vendar lepi spomini.

Jutri se bodo sestali v Škofji Loki prešernovci. Proslavili bodo 15-letnico ustanovitve svoje brigade.

Da, natanko petnajst let je minilo, odkar smo se zbrali v Dvačinu premenovali v Gorenjsko brigado, si bodo govorili ob stisku roke in pozdravi. Borci škofojloškega odreda, II. bataljona Gorenjskega odreda, Poljanske in Zirovske čete, so bili sestavljeni deli nove brigade. Borbe je preživel več kot 400 borcev. In ti bodo danes zvečer in jutri v Medvedovi dolini pri Škofji Loki obujali spomine...

Kmalu po ustanovitvi brigade so doživeli svoj ognjeni krst. Prestali so ga, se še okrepili in postajali so sovražniku vedno bolj nevarni. Borili so se, prenašali ranjence, se umikali, vpadali sovražniku v hrbet, zmagovali.

Italija je kapitulirala. Belogardisti so izgubili oporo. Iz postojank na Dolenjskem in Notranjskem so se umaknili v grad Turjak. Nameravali so počakati na nove gospodarje — Nemce.

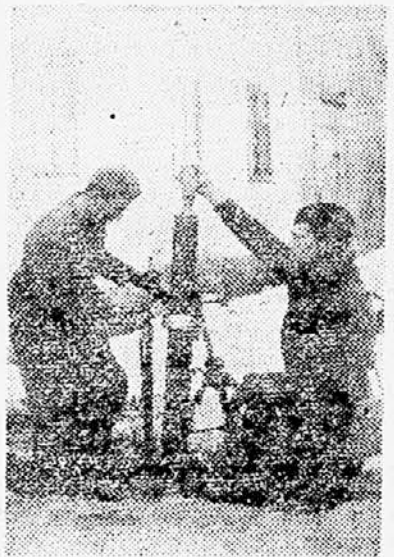
Gorenjska brigada je bila tedaj v okolici Kočevja. Dobila je ukaz, naj uniči to belogardistično postojanko. Naloga ni bila lahka. Brigada je tedaj štela le 300 mož.

Pod vodstvom komandanta Dučeta so obkolili grad. Sovražnik je potuhnjeno molčal. Prva noč je potekala mirno. Proti jutru pa so se oglasili partizanski minometarci. Spili so smrt na dvorščake belogardistične postojanke.

Janke. Sovražnik je odgovarjal z vsem orožjem. Glas pušk in mitraljezov je votlo odmeval od debelih sten starega gradu.

Pretekli so trije dnevi bojev. Odlučilnih dogodkov ni bilo.

Četrti dan so belogardisti poslali človeka, ki naj bi se pogajal s partizani. Ti pa so zahtevali popolno predajo. Belogardisti niso pristali.

Iz borbe pri Zelenikih leta 1944

Sedmega dne bojev in obleganja so partizani s pomočjo topov vdrli v grad. Preživeli belogardisti so se predali. V grobni tišini so prihajali iz soban izdajalci. Dvignjenih rok so se predajali.

To je bila ena največjih zmag Gorenjske brigade. Zajeli so več kot 700 belogardistov in dobili ogromno dragocenega vojaškega plena. Glavni štab Slovenije jih je tedaj odlikoval in preimenoval v VII. slovensko narodnoosvobodilno brigado »Franceta Prešernas«.

Te borbe in zmage se bodo spominjali borci danes zvečer in jutri, ko se bodo zbrali za starim škofojloškim gradom. In še drugih, kmetijskih, napadov, umikov, jurišev in zased.

In pomlad 1945. Zadnji dnevi bojev. Brigada bi se morala udeležiti bojev za Trst. Toda tu je

bila zmagala že gotova in prešernovci so dobili ukaz, naj osvo bodijo Gorico. Še zadnji boji z Nemci in četniki, nakar so partizani vkorakali v staro mesto ob Soči. Težka in krvava pot Prešernove brigade je bila plačana z zmago.

Na današnji in jutrišnji proslavo so se Gorenjci marljivo pripravljali. V pisarni okrajne odbora Zveze borcev v Kranju je nenehno brnel telefon. Pri pripravi so sodelovali tudi nekdanji borci.

Tovariš Janko Prezelj, ki je bil nekaj časa tudi komandant brigade, je pripovedoval:

»Prešernovo brigado je zapovedoval vodilo sedem komandantov. Vsi smo ostali živi, kar je pravzaprav nenavadno. Ranjeni so bili trije. Najuspešnejše akcije je vodil komandant Rudi Hribernik-Svarun. — Doživljali smo napete ure. Pa tudi nekaj bolj zabavnih dogodkov je bilo.«

Nato je pripovedoval o svojem konju, ki mu je bil nenavadno zvest. Nekoč ga je celo rešil pred Nemci, ki so obkolili hišo, v kateri je na pohodu čakal na zadnje oddelke brigade. Stopil je na prag, da bi se prebil v bližnji gozd, kar priteče izza hiše njegov konj, se ustavi, on skoči nanj, zavzeta okoli oga in zvesti konj je še v zadnjem trenutku z nogo podrl Nemca, ki je prežal v zasedi.

In Vanda. Danes je Stefka Ažman. Toda partizani so jo po-

znali le kot Vando, hrabro bolničarko. Vprašal sem jo o borcih in najtežjih borbah. Spominjala se jih je še dobro. Toda marsikatero ime je že utonilo v toku življenja. In koliko jih je padlo... Vseh imen se preživeli borci ne spominjajo. Toda ostali so obrazi. Tišči obrazi, ki so skrivali sanje in hrepenenje strah in domotožje, kazali pogum in sovrastvo.

Prešernovci bodo dobili v spomin posebne značke in pesniško zbirko Mihe Klinarja »Zeleni torzori«. Pesnik jo je posvetil svojim tovarišem:

Silvi in padlim, ob 15-letnici ustanovitve VII. SNOUB »Franceta Prešernas«.

Silvi... Prijateljci že iz otroških let. Poleti 1944 je padla na Pasji ravni v škofojloških hribih.

»Bele breze nad gomilo tvojo v dušo mojo rahlo šepetajo...« Preprosti verz. Vsa knjiga jim je podobna.

Danes zvečer bodo po okoliških hribih zagoreli kresovi. Prešernovci se bodo zbrali in obujali spomine. Medvedova dolina za škofojloškim gradom bo polna nekdanjih borcev in drugih prebivalcev z vse Gorenjske.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

k-b

Poljska radijska postaja Prešernove brigade z delom štaba. Posnetek je bil narejen septembra 1944 na Črnem vrhu

Priprave za dunajski in celovski veleesejem

Te dni je prispela v skladišče Exportprojekta »TV 15« na Viču konstrukcija, na kateri so stali jugoslovanski razstavni predmeti na mednarodni razstavi.

Danes zvečer bodo po okoliških hribih zagoreli kresovi. Prešernovci se bodo zbrali in obujali spomine. Medvedova dolina za škofojloškim gradom bo polna nekdanjih borcev in drugih prebivalcev z vse Gorenjske.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

Škofja Loka se je dobro pripravila na praznik Prešernove brigade. Borcem in vsem gostom bo priredila pristen sprejem.

vi v New Yorku od 7. do 15. maja letos. Ta naša stebrena konstrukcija je zbuja splošno zanimanje na newyorški razstavi. Exportprojekti, ki je izdelal opremo za to razstavo, je namreč nosilce stebre te konstrukcije ovil v fotografske reprodukcije znanih makedonskih »duborezov«, ki so dajali prav poseben poudarek zanimivosti naše razstave v New Yorku.

Konstrukcija, ki je prispela iz New Yorka, bodo prihodnje dni predelovali, obnavljali in izpopolnjevali, nato pa jo bodo poslali na dunajski veleesejem, ki bo trajal od 7. do 14. septembra.

Jugoslovanski paviljon, ki ga te dni montirajo v Trstu, bodo prav tako predelali in dopolnili v delavnici Exportprojekta. Tako izpopolnjenega bodo poslali na mednarodni celovski veleesejem, ki bo od 7. do 17. avgusta letos. V Celovcu ima Jugoslavija lep zidan stalni paviljon in vanj bodo namestili opremo.

Oba veleesejma posebno še dunajski, bosta posebno poudarjala to, da je naša država pomorska država.

Na eni strani bo na dunajskem veleesejmu prikazano naše ladjedelništvo, ki dobiva v svetu vsak dan večji pomen, na drugi strani pa bo prikazana pomembnost jugoslovanskega pomorskega tranzita, prevoza in turizma. Ker ima Reka kot tranzitno pristanišče za Avstrijo velik pomen, bo imela na dunajskem veleesejmu poseben oddelek. Ta ne bo prikazoval samo Reke in njenega pomorstva, temveč pregled pomorstva v vsej Jugoslaviji. To bo toliko pomembnejše, ker se bodo na dunajskem veleesejmu srečali vodniki in zahodni poslovni krogi. Reka povezuje vsa najpomembnejša čezmorska tržišča s severovzhodom in srednjo Evropo. Obenem je tudi najvažnejše jugoslovansko trgovsko pristanišče, saj odpade najo manj 60 odstotkov vsega ju-

goslovanskega pomorskega prometa. Njen pomorski promet pa raste zelo hitro iz leta v leto. Promet pa se bo na Reki še povečal, ko bodo elektrificirali in uredili železniško progo do Reke.

Podobno bodo poudarili naše pomorstvo tudi na celovškem veleesejmu, vendar manj kot na Dunaju.

Razen veleesejmov na Dunaju in Celovcu pa bo Exportprojekti opremili tudi jugoslovanska paviljona na mednarodnem veleesejmu v Innsbrucku in v Grazu. Oba bosta v letošnjem septembru. Tam bomo pokazali predvsem naš tehnični napredek v zadnjih letih.

V. R.

Trg s kmetijskimi pridelki

Ponudba zelenjave na Goriškem je znatno zboljšala, ker prehajamo v glavno odkopno sezono in zaradi ugodnih vremenskih pogojev. V zvezi z dobro ponudbo so se tudi odkupne in maloprodajne cene znizale. Maloprodajne cene bučkam so se znizale za 10 din, zelju za 10 din, čebuli za 10 din, fižolu v stročju 30 din, kumaricam 20 din in paradiznikom 60 din pri kilogramu. Tudi ponudba zgodnjega krompirja se je zboljšala in maloprodajna cena se je znizala za 12 din pri kilogramu.

Odkup sadja postaja dnevno večji in zlasti je dobra ponudba breskev, jabolk in hrušk. Na trgu se pojavljajo manjše količine prvih sliv (tringlo in cimber), marelic in smokve. Letošnji pridelek sadja na splošno kaže, da bo po količini in kvaliteti srednje dova.

Maloprodajne cene govedin v Novi Gorici so se znizale za 20 din pri kg, na kar je vplivala prilagoditev odkupnih cen goved na dogovorjene cene.

Okraj: Cena pri KZ Cena na Cena na

Maribor 30 40 31

Nova Gorica 30 32

Nova mesto 30 30

M. Sobota 27 31

ČEBULA:

Maribor 46 70 58

Nova Gorica 40 50

Nova mesto 60 65

M. Sobota 60 65

ZELEJE ZGODNJE:

Maribor 27 50 19

Nova Gorica 36 45

Nova mesto 60 65

M. Sobota 60 65

SOLATA:

Maribor 35 60 13

Nova Gorica 45 54

Nova mesto 40 40

M. Sobota 65 70

FIŽOL V STROČJU:

Maribor 50 70 58

Nova Gorica 50 70

Nova mesto 65 70

M. Sobota 65 70

RDEČA PESA:

Nova Gorica 45 55

Nova mesto 60 60

KUMARICE:

Nova Gorica 25 40

PARADIZNIKI:

Maribor 60 90 78

Nova Gorica 55 70

Nova mesto 80 80

M. Sobota 80 80

BRESKVE:

Maribor 65 95 75

Nova Gorica 10 70 80

Nova mesto 45 60

M. Sobota 45 60

HRUŠKE:

Maribor 60 90 70

Nova Gorica 45 60

Nova mesto 50 60

M. Sobota 40 50

SLIVE (cimber):

Nova Gorica 40 50

Nova mesto 50 60

M. Sobota 90 100

SMOKVE:

Nova Gorica 55 60

GOVEDO SREDNJE

KVALITETE:

Nova Gorica 115 200-300

Nova mesto 300

Maribor 90-148 210-300

M. Sobota 145 260

TELETA:

Nova Gorica 160-180 230-340

Nova mesto 120-160 230-360

Nova Gorica 210 280-360

Nova mesto 340

M. Sobota 200-220 340-380

FRASICI:

Nova Gorica 200 380

Nova mesto 350

Maribor 200 400

M. Sobota 11 12-13

JAJCA:

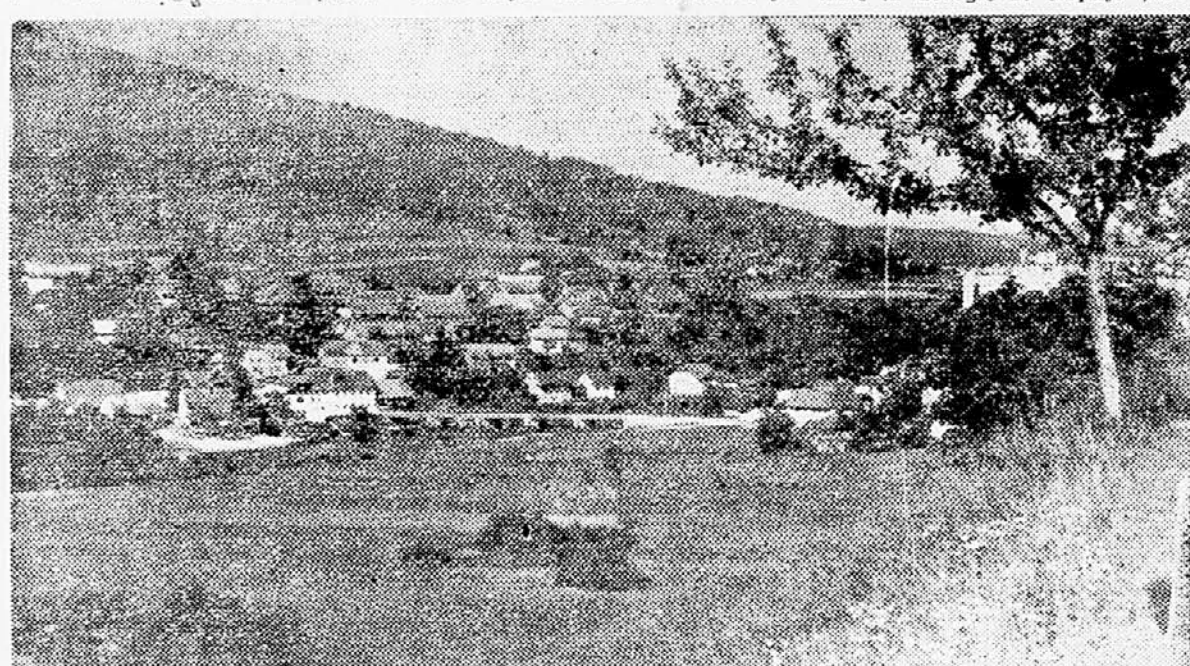
Nova Gorica 14 15

Nova mesto 15

M. Sobota 20-23 26

Nova Gorica 21 28

Nova mesto 21 32

Zužemberk, desni breg Krke

OB PRAZNIKU SUHE KRAJINE

Trd boj napredka z zaostalostjo

Trinajst let po končani drugi svetovni vojni je tudi Suhi krajini udarilo petat. Petat v gospodarstvu in načinu življenja ljudi. Nekdaj s slamo kriti in med vojno v glavnem uničene domačije so zamenjale nove svetle domačije, resda mnoge še nedoprajene, vendar boljše in večje, pokrite z opeko. Tudi njihova notranjost je drugačna. Pred vojno bi težko našli v suhokrajnski hiši stedišnik, danes pa prav tako težko domačijo brez stedišnika. V mnogih domovih svet elektrika, v mnogih je vprašanje vode, večnega problema teh krajev, rešeno z urejenimi kapnicami, drugod pa že tudi z vodovodom.

Zužemberk, gošpodarsko, kulturno in politično središče Suhe krajine, v minulih vojni najbolj razdeljen kraj, zadnja leta hitro spreminja podoba. Ne samo zunanjo, tudi notranjo. Še dve tri ruševine in trgu in zidovi močnega gradu, katere bodo zaščitili pred razpadom, in ostalo bo le še zidovje na Cvibljju, svareče in sramotna sled postojanke krvavega klerofašizma.

V drugem delu velike stavbe po vojni zgrajenega zadružnega doma bo prvi industrijski obrat Suhe krajine. Pravkar urejajo prostornost za stroje kmetijskega štata, ki bo zaposlil nekaj sto človek. Za prvi stanovanjski blok v Zužemberku je gradivo pripravljeno obenem z začetki in kreditom. Po vojni je dobil Zužemberk nižjo gimnazijo, ima nov zdravstveni dom,

veliko zdravstveno pridobitev Suhe krajine, ima kino dvorano, v gradnji je telovadna dvorana, ima že kar lepo urejeno trško središče. Na Dvoru se prav lepo razvija mizarstvo podjetje, čvrst dokaz, da je moč goče tudi v teh oddaljenih krajih organizirati dobro uspevajoče podjetje. V zadnjem času se lepo razvija tudi podjetje »Remont«, ki zaposluje že blizu 100 delavcev, ima pa dela še za več ljudi. Kmetijske zadruge so močan stebel gospodarstva življenja Suhe krajine.

V OSPREDJU JE KMETIJSTVO

Kmetijstvo je poglavitna gošpodarska panoga Suhe krajine in prav v tej panogi se bje najostrejši boj za napredek. Zaostalost in primitivnost imata v kmetijski proizvodnji in načinu obdelave zemlje najgloblje, pa tudi najmočnejše korenine. Teh ni lahko izpuliti niti z dokazi, še manj z besedami.

Težko je verjeti, vendar je res, da goji suhokrajnski kmet na svojih skromnih obdelovalnih površinah kar 26 kultur. Čeprav so lanski pridelki dokazali, da so pridelali v pogodbeno sodelovanju med zadružno in zadružniki 25.000 kg krompirja na ha, v nepogodbenem pa le 11.000 kg, se je le skromno številu pridelovalcev krompirja od-

ločilo za pogodbeno pridelovanje, kooperacije v poljedelstvu pa v Suhi krajini sploh ni. Mnogi kmetovalci hodijo občudovano pridelke naprednega kmetovalca Blatnika iz Zužemberka, kimajo z glavami ob pogledu na njegovo sadje vseh vrst, ki je lepa izjema v tem kraju, vendar ga ne posnemajo. Delajo in obdelujejo zemljo tako, kot so se naučili od očeta. Blatnikova pšenica bo dala letos nad 2500 kg na ha, ostala, domači sort in z zastarelim načinom obdelave, pa kajmal kaj nad 1000 kg. Navzlic temu je zanimanja za dobro seme zelo malo.

Stročkovnjaki in aktivisti so si letos spomnili: poštno obrusiti pote in jezike, ko so pripravili saditev hibridne koroze. Nis uspehi, kot bi bilo primerno. Sedaj, ko Suhokrajnci vidijo da poganja na debelih hibridnih koroze do sedem ali še več storžev, že naprej trdijo, da ne bo tako kakovostna. Res, če kje ima v Suhi krajini vsaka škodljiva propaganda, pa naj bo tolikokrat ovržena in še takšno prozorna, vedno dokaj plodna. Škoda trpe vedno tisti, ki ji nasedejo.

GOZD PODALJSUJE ŽIVLJENJE ZAOSTALOSTI

Oba sveta občinskega ljudskega odbora sta na skupni seji 9.

julija letos pretresala stanje kmetijstva, potem, ko sta poslala poročilo kmetijskega občinskega strokovnjaka. Razpravljali so, kaj je treba ukreniti, da bi se kmetijstvo kot poglavitna gošpodarska panoga hitreje razvijalo.

Menili so, da bi morale kmetijske zadruge bolj posegati v kmetijsko proizvodnjo. V resnici so to že poskušale in še poskušajo, vendar jim manjka tu večja pomoč upravnih odborov in političnega akta. Napredni kmet in zadržnik, ki je tudi član LO Novo mesto, tovariš Blatnik, je predlagal, naj bi pričeli urejati načrtno kmetijstvo najprej v eni vasi in tja vložili vse sile. Pričeli naj bi združevati zemljišča za lažjo in cenejšo obdelavo ter gojiti tiste kulture, ki v kraju najbolj uspevajo.

Pri vprašanju, zakaj je suhokrajnski kmet tako slabo dovozen za napredno obdelavo zemlje in s tem za povečanje lastnega dohodka, so poudarili, da

igra pri tem mimo splošne kulturne zaostalosti veliko vlogo. Kmet ni ekonomsko toliko prisiljen, da bi iskal večje dohodke v poljedelstvu, če poravnava večje izdatke s prodajo leš. Menili so, da bi bilo treba vprašanje sečne leš, ki je vsekako tudi čezmerna nekako urediti.

Zanimivo je, da se oprileme ljejo suhokrajnski živinorejci pitanja volov, ker je to že običaj v teh krajih, niso pa dojemljivi za pitanje mlade živine. Zelo težko jim je pridobiti za pogodbeno pitanje mlade živine. Pri tem imajo žali tudi nekaj slabih izkušenj glede cen in izpolnjevanja obveznosti pogodbenega odjemalca. Svinjereja se v Suhi krajini pomalema uvedla, šele zadnja leta, vendar ne toliko, kolikor bi se lahko.

Ena izmed kultur, ki jo perspektivni načrt za kmetijsko proizvodnjo predvideva za Suho krajino, so zdravilna zelišča. Pri nabiranju le-teh so prebivalci Suhe krajine kar pripravi. Da bi pa se odločili za načrtno pridelovanje te ali one zdravilne rastline doma na polju, pa se je ogrejejo, čeprav gošpodarski način govori za to. Tradicija v načinu obdelovanja in pridelovanja »vsakega nekaj«, čeprav se tako malo, kar je potrebno za dom, jih ne pusti iz pesti

Melioracijske skupnosti začenjajo z delom

Barjanska in ostale vodne skupnosti v ljubljanskem okraju so v minulih letih za melioracije investirale znatna denarna sredstva. Glavni odvodniki so tako že marsikje izpeljani in tako zdaj čaka na ureditev le še manjša sesalna omrežja. Zal pa vsa ta melioracijska dela v preteklosti niso bila spremljana z ustreznimi organizacijskimi ukrepi, ki bi povezovali proizvajalce za spremljanje način obdelave na melioriranih površinah.

Z lankoletnim republikanizmom o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih površinah pa je v tem pogledu prišlo do pomembne spremembe. Stavljen je bila upravičena zahteva, da je treba na zemljiščih, ki so bila meliorirana z družbenimi sredstvi in so tako pridobila na prometni vrednosti in rodovitnosti, tudi primerno urediti proizvodnjo. Zemljišča je potrebno tako vzdrževati in izkoriščati, da bo melioracija

dosegla svoj namen. Potrebno je torej pravilno obdelovanje: to se pravi, tako gojenje in tak izbor kulture, semen ter kolo-barjenja, ki bo zagotovil rentabilnost in melioraciji vložnih sredstev in da se bo ohranila ali celo povečala rodovitnost tal.

V vsem ljubljanskem okraju je 23.620 ha zamočvirjenih površin. Perspektivni načrt predvideva, da bodo do 1961. leta z osuševanjem meliorirali skupno 5800 ha površin, od katerih je 5.300 ha v privatnem sektorju. Nadaljnjih 1200 ha v privatnem sektorju pa bodo zboljšali s kemično melioracijo — to je z apnenjem in z močnim gnojenjem. Od dosedanjih 20 stotov bo močnejše na teh površinah povečati pridelek na 80 do 100 stotov na ha.

Praksa gre zdaj to pot, da se proizvajalci najprej organizacijsko povežejo v melioracijske skupnosti pri kmetijskih združenjih; potem sprejmejo proizvodni načrt in šele nato si oskrbe načrt sesalne mreže in komunikacij ter se lotijo izvedbe melioracijskih del. Take melioracijske skupnosti so zdaj že v Veliki Ljugini — na 30 ha, v Borovnici — na 40 ha in v Grosupljem — na 30 ha. Računajo, da se bodo te skupnosti še precej razširile, ustanovili pa bodo tudi več novih, tako da bodo do konca leta vključevale melioracijske skupnosti že okrog 600 ha površin.

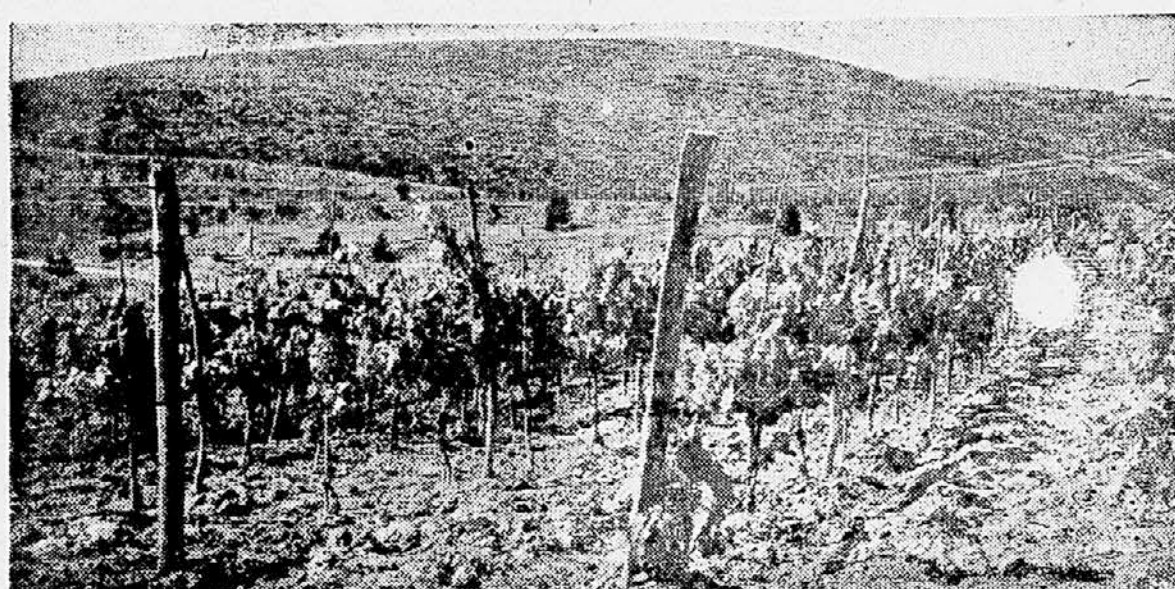
Za izvedbo melioracijskih del bodo skupnosti oziroma KZ nadele investicijske kredite. Od celotnega dohodka, ki ga bo dajal vsakoletni pridelek,

bodo potem odsteli anuitete in amortizacijo, izločili se določeni odstotek, ki bo šel za nadaljnje investicijske skupnosti v poseben investicijski sklad. Preostali dohodek, ki ga bo dal pridelek, pa bodo sorazmerno po vložnem delu in sredstvih delili med združnike in zadrugo.

Skupnosti bodo trajnejšega značaja, saj bodo trajale najmanj do konca amortizacijske dobe, dohodke pa bodo seveda ugotavljali in delili vsako leto posebej. Velik pomen skupnosti za proizvodnjo bo v enotnem in strokovnem usmerjanju proizvodnje.

Zadruga bodo lahko nudile usluge kot recimo valjanje travnih površin, trošenje umetnih gnojil, košnja itd., nadalje oskrbo s semeni in seveda najbolj pomembno — strokovno vodstvo. Na melioriranih površinah bi sprva še ostali pri košnem sistemu. Kasneje pa bo najbrže marsikje z odločitvijo članov skupnosti kazalo preiti na pašno-košni sistem in urediti čredinske pašnike.

Med pridelovalci vlada za melioracijske skupnosti do-kajšnje zanimanje in kaže, da si bo ta vrsta proizvodnega sodelovanja med združniki in zadrugami najlaže utrila pot. To pa tudi ni čudno. Pridelki sena v kislih, zamočvirjenih zemljiščih je zelo majhen, obeti za prihodnost pa govorijo kar o petkratnem povečanju pridelka. Tudi, če bo ta recimo pri tem petkratnem povečanju dva dela pripadla zadrugi, se bo skupnost zadrugnikom še zmeraj temeljito izplačala. Pridelki, ki jim bo ostal, bo še zmeraj trikrat večji od dosedanjega.

Črni Kal zeleni

Ce se peljete po novi avtomobilski cesti v Koper, se vam bo, ko se boste prevezili s 500 metrov visoke kraške terase proti Rižani, na desni strani odprl pogled na velike zgrigolane površine (slika zgoraj). Tu posestvo Črni kal ureja sadovne vinograde. V spodnjem delu slike vidimo dva obširna kompleksa novourejenega vinograda (žična kultura), v gornjem delu (ves hrib) pa je preoran s rignim plugom, kamene pa je pobrano in zvoženo na kupce ob obeh straneh. Nekdaj slabši pašnik je pripravljen za posaditev trsnic.

Kmalu za tem, če seveda na vožnjo nadaljujemo, pa se na naši levi razgrne pogled na tri velike kompleksne strnjene vinograde, ki obsegajo dva hriba in še prostrano področje. Razen tega se tu širijo sadne plantaže in nove zgrigolane površine za obnovo sadovnjakov. Smo torej na specializiranem vinogradniško-sadarskem posestvu, ki je še v izgradnji.

Posestvo Črni kal se je razvilo iz nekdanjih obdelovalnih zadrug, ustanovljeno pa je bilo z začetkom 1955. leta. Dosele so uredili 23.29 ha vinogradov za črna vina (chabernet 11.45, merlot 10.75, berbera, malbec). 16.33 ha za bela vina (malvazija, pinot, tokaj) in 11.69 ha vinogradov za namizna grozdja (kraljica vinograda, žlahtnina, biser iz Czahe, muškata Ham-burg itd.). Posadili so skupno 155.802 trsa. Razen tega so uredili 28 ha plantažnih nasadov (hruške, marelice, orehi, debeli lesniki, višnje in češnje). V teku je obnova 13.60 ha sadovnjakov in 5.2 ha vinogradov, tako da bo skupaj obnovljenih 65 ha vinogradov in 33 ha sadovnjakov.

Vsi ti vinogradi in plantažni nasadi so urejeni na slabih tleh, kjer so se preje razprostirali slabi pašniki. Ob polni rodovitnosti, to bo čez nekaj let, bodo pridelali od 100 do 120 metriskih stotov grozdja na hektar, medtem ko bi sicer lahko na 4 hektarjih preredili le

eno kravo. Na celotni površini 98 ha bi živel od 5 do 10 ljudi, ki ne bi imeli kaj dosti je-ti. Odslej pa bo manj kot 1 ha površine preživel enega de-lavca z njegovimi družinskimi člani. V tej zemlji je sicer pre-malo humusa, kar zelo podra-žuje investicije. Vendar pa se bo z zastiranjem, zelenim gno-jenjem in z dodajanjem umet-nih gnojil zemlja zadovoljivo zboljšala ter vse bogato popi-ačala. Speljali bodo tudi vođa za namakanje (od izvira Rižane sem), da bodo lahko kiliubovali tudi sušam.

Ko se bodo pokazali plodovi gigantskih delovnih naporov črnokalskih graditeljev avino-gradniško-sadarske tovarne, se bodo na tržišču pojavile ve-like količine žlahtnih pridel-kov. Namizno grozdje, lesnike in orehe bodo v glavnem izva-žali v Trst in Avstrijo. Vendar pa bo vsega tega toliko, da bo tudi za naše delovne ljudi tr-žišče bolj založeno.

S. F.

Vedno več zavarovanj proti toči

Veliko zanimanje za zavarovanje proti toči vlada letos med privatnimi kmetovalci tu-di v Sloveniji. Do osvojitve te vrste zavarovanja pri nas skoraj nismo poznali, ker ga kapitalistične zavarovalnice ni-so upale vpeljati zaradi pre-velikega rizika. Same niso bile dovolj močne, da bi odgovar-jale za škodo, ki jo povzroči toča samo v Sloveniji povpreč-no za pol milijarde dinarjev na leto. Šele po osvojitvi je Državni zavarovalni zavod — DOZ — vpeljal to prepotrebno zaščito.

Prva leta kmetovalci niso kazali posebne vneme za novo zavarovanje, ki se je zato le počasi širilo. Iz leta v leto pa je več tistih, ki so spoznali ko-risti zavarovanja, ker so po to-či prešli zastonj in takojšnji odškodnini, tako da njihova gospodarstva niso utrpela za-stoj in da njihove družine ni-zalelo pomanjkanje.

Lansko leto pa je prišlo v

južnih republikah, posebno v Srbiji in Hrvaški do nenadne-ga preobrata. Pokazalo se je, da je toliko ponudnikov za zavar-o-vanje proti toči, da je DOZ ko-maj vsem ustrejel in jam pra-vočasno izstavljal zavarovalne police. K tako velikemu raz-mahu zavarovanja so največ pripomogle razne zadrugne or-ganizacije in občinski ljudski odbori, ki so sklepali skupni-ska — kolektivna zavarovanja za vse svoje člane oziroma ob-čane, ki se bavijo s poljedel-stvom.

V Sloveniji, ki je predvsem industrijska republika in je poljedelskih površin razmero-

ma malo, je do podobnega za-nimanja za zavarovanje proti toči prišlo letos. Dosele je skupna vrednost zavarovanih pridelkov že presegla 3 mili-jarde din, od česar odpade na privatni sektor kmetijstva več kot polovica navedene vsote. Najbolj se je zavarovanje raz-mahnulo tam, kjer so ga poma-gale organizirati zadrugne or-ganizacije, ki so s tem poka-zale tudi skrb za blagostanje svojih članov in njihovih dru-žin. Kjer se je prijavilo za za-varovanje več kot polovica kmetov posamezne vasi ali članov kmetijske zadrug, je bilo sklenjeno za vse skupaj kolektivno zavarovanje, ki je obširno cenejše kakor zavar-o-vanje za posameznike. DOZ bo počakal na plačilo premije do jeseni, ko bodo pridelki po-spravljeni oziroma prodani. S tem so si zavarovani kmetoval-ci zagotovili uspešno letino in jih ne bo mogla prizadeti še tako huda toča.

Največ skupinskih zavar-o-vanj v Sloveniji je bilo sklen-jenih v vinorodnih predelih, saj se nam obeta letos izredno bogata vinska letina. Zavar-o-vanje žita je nekoliko zaostajalo, ker je zaostajala zaradi suše v maju tudi žitna rast. Po zadnjem izdatnem dežju pa se je stanje popravilo in sedaj se hitro sklepajo še zadnja zava-ro-vanja, da ne bi toča tik pred žetvijo uničila kmetovskega tr-da in upanja.

S. K.

Prepočasi naprej

Po skupščini OZZ v Sevnici

Skupščina OZZ v Sevnici je našla mnogo doseženih uspe-hov kajpak več v poročilih kot v razpravi, ki je bila še malce pod vtisom skrbi za zapuščen OZZ pred njenim razpustom. Poročila pa niso prezirala tudi dejstva, da gre napredek v za-savskem kmetijstvu prepočasi naprej, na kar seveda vpliva nemalo čimitejev. Največja ovira je razdrobljenost kmetij-stva. V bivšem zasavskem okraju pride na eno kmetko gospodarstvo komaj 3,6 hektara obdelovalne in le 1,93 hektara orne površine. K temu pa je

treba dodati še dejstvo, da se zadruga doslej niso dovolj za-nimale za napredek kmetijske proizvodnje, ker so bile preveč zaposlene z nekmetijsko de-lavnostjo. To sedaj opuščajo, vendar ponekod le malce pre-počasi.

Kmetijskih strokovnjakov je v Zasavju odločno premalo. Se-daj jih je samo 18, od tega ko-maj 5 agronomov. Precej se bo izboljšalo stanje, ko bodo končali študije študenti. Teh je 28, deset študentov in 16 dija-kov. Uspešno delo pa ovira tu-di dejstvo, da je izmed 20 upravnikov samo eden kmetijs-ki strokovnjak, vsi ostali pa so trgovsko izobraženi. V tem pogledu bi bilo lahko še mar-sikaj drugače, če bi upravni odbori posvečali več pozornosti strokovnemu usposabljanju.

Za večji razmah pri uvajanju pogodbenega sodelovanja med zadrugami in kmetijskimi proiz-vajalci v pridelovanju donosnih kultur, bodo zadruga morale imeti poleg strokovnjakov tudi ustrezne stroje. Sedaj je v okraju resda 33 traktorjev, toda le ti niso polno izkoriščeni, če-prav pride na vsakega kar 608 hektarov orne zemlje. Vzrok je v dejstvu, da imajo zadruga malo traktorskih priključkov, ki bi omogočili, da traktorji ne bi služili samo za oranje in prevoze, ampak tudi za druga dela. Dejstvo, da je bilo usta-novljenih tako malo kooperacij, torej ne gre pripisati samo ne-zadostni zainteresiranosti kmet-kih proizvajalcev, ampak mar-sikje tudi nesposobnosti zadrug da bi z njimi navezale pogod-bena razmerja.

Medtem ko so okrajni inve-

sticijski sklad v lanskem letu trošili v glavnem za napredek kmetijstva, so iz občinskih in-vesticijskih skladov porabili kar dve tretjini sredstev za elektrifikacijo. Pozitivno pa je dejstvo, da se gospodarstva moč zadrug iz leta v leto večja, kar se zrcali tudi v njihovih skladih z nad 270 milijoni dinarjev. Omembe vredno pa je tudi to, da bodo letošnje investicije v zadrugnem sektorju obsejnejše kot kdaj koli prej, saj bodo do-segle okrog 270 milijonov din.

Obnova v sadjarstvu napre-duje zelo počasi. Do letošnjega leta je bilo obnovljenih komaj 180 hektarov sadovnjakov, od tega skoraj polovico v družbe-nem sektorju. Hitrejši korak je bil storjen letos spomladi, ko je bilo obnovljenih 47 hektarov sadovnjakov. Ustanovljena je bila tudi prva kooperacija, in sicer na območju KZ Dol pri Hrastniku, kjer se je 8 kmetov odločilo, da bo v sodelovanju z zadrugo obnovilo 13 hektarov sadovnjakov.

Se počasneje napreduje ob-nova vinogradov, saj jih je bilo doslej obnovljenih komaj 37 hektarov, in to na zelo majh-

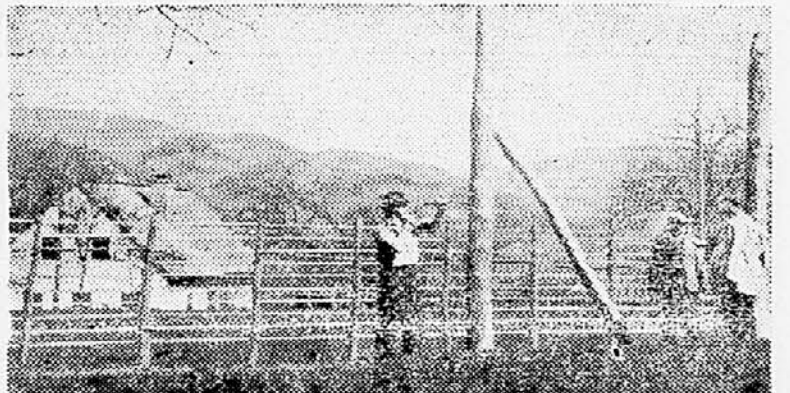
nih površinah. To zelo važno nalogo bo treba hitreje reševa-ti, saj je v okraju nekaj manj kot 3000 hektarov vinogradov, izmed katerih jih bo treba kar dve tretjini obnoviti. Jasno pa je, da bi obnova trajala 100 let in dije, če bi tako napredovala kot doslej.

V živinoreji je bilo doseženo več uspehov. Molzno kontrolo je uvedlo že 16 kmetijskih za-drug, umetno osemenjevanje pa je najuspešnejše v videm-krški in senovski občini. Lani je bilo umetno osemenjenih 3545 plemenic, letos pa se bo število povečalo na 5000. Ko pa bo za-gotovljena veterinarska ambu-lanta v Izlahah, bo umetno osemenjevanje zajelo tudi živi-norejsko področje v okolici re-virjev.

Lani so v poljedelstvu pora-bili 2544 ton umetnih gnojil — največ v povojnih letih. Prizna-nih semen so porabili daleč pre-malo, toda mnogo več kot prejšnja leta. Ker so v okraju samo 3 večja kmetijska posest-va, ki so se specializirala v drugih kmetijskih panogah, je bilo pridelovanje priznanih se-mena odvisno od privatnih kme-tov, kar je seveda vplivalo na ceno.

—nc

MEŃI DEŽ NE BO VEČ ZAMAKAL SENI!

tako je dejal napredni pohorski kmet Frane Kovše na Lobjnici. V ribovitihi predelih je trda za krmo in jo je treba zato skrbno pripraviti. Ze lani je postavil lesena stojala za sušenje krme. Ker so se dobro obnesla, je letos napravil žične pregrade, na katerih lahko posuši cele vozove krme. Zdal ni več odvisen od vremena in krma mu ob deževju ne zgine, marveč se na stojalih pre-vetri in posuši, ne da bi se pri spravilu drobila. Seno je zaradi tega tudi za polovico bolj hranljivo in izdatno. Njegov zgled so zdaj začeli posnemati tudi drugi kmeti.

Sodelovanje v Pomurju

Kmetijske zadruga v Pomurju so doslej dosegle le manjše uspe-še pri organizaciji kooperacije z zasebnimi kmetijskimi proizvajal-ci. Glavni vzrok za tako stanje je bil v nerazumevanju upravnih odborov kmetijskih zadrug in ne-katerih uslužbencev. Kmetije si želijo točnih kalkulacij in raču-nov, ker se tako laže odločijo za sodelovanje s kmetijsko zadrugo. Kmetovalci, ki so navezali pogod-bena razmerja s kmetijsko za-drugo pri pitanju živine ali pri vzreji plemenske živine, so že uvideli koristi takega sodelovanja ter jih ni težko pridobiti za osta-le oblike sodelovanja.

V poljedelstvu je med tem še vedno nekaj pomislekov glede so-delovanja proizvajalcev z zadrugami. Vseeno pa so pridelovalci plemenice sklenili pogodbe za okrog

20 ha in rezultate — tega sodelo-v — je videti ob sedanjih žetvi. Pri proizvodnji koruze je stanje bolj-še, saj imajo pogodbe o sodelo-vanju za nad 300 ha. Dobri re-zultati so bili doseženi tudi pri krompirju — zamenjali so okrog 30 vagonov prvotnega semena. Na področju sadjarstva in vi-nogradništva sodelovanju niso po-svečali potrebne pozornosti, če-prav so pogoj ponekod celo ide-alni. Obnova sadovnjakov na Go-rickem in v nekaterih štajerskih predelih zelo počasi napreduje, ter je zelo slabo organizirana, ra-ven nekaj izven v Kušanovcih, Čepincah in drugod. Do danes v Pomurju še niso organizirali no-bene sadarske skupnosti. To je pravzaprav čudno, saj je pri kme-tovalcih velika želja po napre-dku in večji proizvodnji.

M. M.

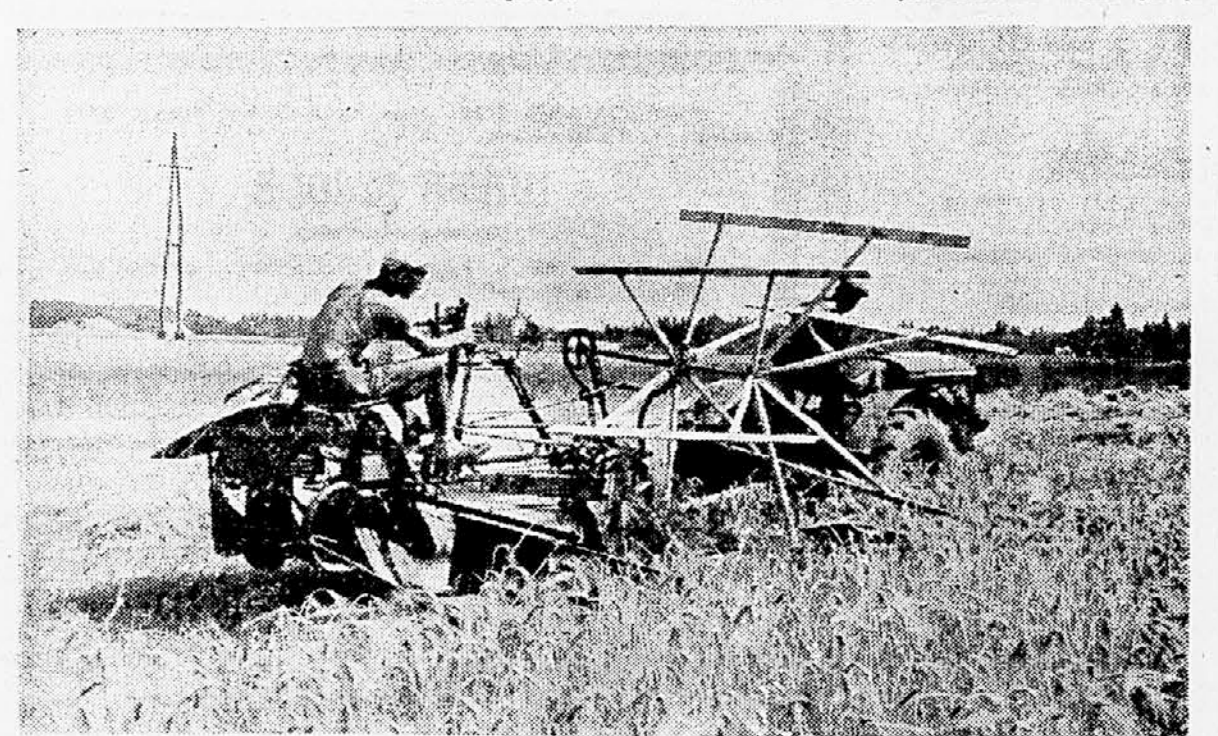
Napredek kmetijstva na Koprskem

Koper, 11. jul. Včeraj je bil tukaj letni občni zbor Okrajne zadrugne zveze, ki so se ga ude-ležili delegati vseh 44 kmetijskih zadrug. Zadrugnih poslovnih zvez, zastopniki občinskih ljud-skih odborov in komitejev Zve-ze komunistov, kakor tudi okrajnega ljudskega odbora. Predsednik Okrajne zadrugne zveze Franc Kralj je podrobno analiziral pomanjkljivosti in uspehe v preteklem letu ter na-kazal smernice za nadaljnje de-lo. Zlasti je predlagal ukrepe, ki zajemajo vse dejavnosti za-družnih organizacij v smislu sklepov VII. kongresa ZKJ in VII. plenuma Glavne zadrugne zveze Jugoslavije, med drugim tudi vse obveznosti zadrugnih organizacij koprškega okraja za letošnje in za prihodnje gospodar-sko leto. Cilj zadrugne dejavnos-ti je predvsem izpolnitev per-spektivnega plana kmetijske proizvodnje in zagotoviti nadal-jnje delo na temelju petletnega perspektivnega načrta za razvoj kmetijstva.

Občni zbor je ugotovil, da je zadrugništvo letos doseglo za-vidljive uspehe, predvsem je bi-la dobro organizirana proizvod-nja in odkup pridelkov. Zadruga in člani so sklenili več po-godb o proizvodnji in odkupu najvažnejših povrtnin. Ta načel sodelovanja se je dobro obnesel

in se je občni zbor zedinil v tem, da bi to sodelovanje razši-rili tudi na severna področja koprškega okraja, zlasti v pogledu živinoreje in sadjarstva.

M.

Pošteno bi se znojile žanjice, predno bi padlo klasje na prostranih njivah državnega posestva v Zalnici. Tako pa...

Posejmo najprej strniščne posevke

Preoravanje strnišč je zdaj o-žetvi važno opravilo, ki nam lahko zagotovi dobre pridelke. Znano je staro pravilo, ki pravi: »dobra obdelava zemlje prite-nja s preoravanjem strnišč«. Zetev zaključuje gospodarsko leto v žitni proizvodnji in vodi v novo gospodarsko leto. Kako bo proizvajalec obdelal strnišče, tako ga bo uspeh prihodnje žetve razveselil, ali užalostil. Najpomembnejše je, da strnišče pravočasno preoramo.

Kakšne posledice pa ima pra-vočasno oranje strnišč? Če ne orjemo pravočasno, je požeto polje izpostavljeno močnemu sončnemu vplivu in strnišče bo nepotrebno zapravljalo vodo, k-je v tem letnem času najbolj primanjkuje. Ohranitev vlage v

zemlji, je torej prvi uspeh pra-vočasnega oranja. Pravočasno oranje pa olajša tudi obdelavo strniščnih posevkov pa čeprav v poletju in zgodnji jeseni ni dovolj padavin. Izpadlo zrelo plevelno seme, ki, sicer hitro skali s pravočasno obdelavo zemlje uničimo, plevelne kore-nine in koreninice pa občutno oslabbimo. Z ustvaritvijo zaščit-nega sloja, s tem ko strnišča pre-orjemo pravočasno, omogočamo tudi nemoten razvoj bakterij, ki pospešujejo tvorbo za rastli-ne potrebne hranilnih snovi.

Zaradi vseh teh prednosti, to-rej preorimo strnišča kar naj-hitreje! Pred oranjem seveda dobro pregledamo s hlevskim gnojem in z rudniškimi gnojili, potem pa je priporočljivo orati le okrog 5 cm globoko.

Kakšne strniščne posevke pa bomo sejali na preorana strni-šča? V poštev pridejo zlasti: mešanice za zeleno krmo in siliranje, bodisi v čisti setvi kot koruza ali sončnice ali pa kot mešanice raznih domačih se-men. Vzamemo oves ali jar-jecmen pomešan z jaro grašico poljskim graham ali bobom ali pa koruzo s sončnicami, graham in grašico ali pa morda prosa z ajdo, ovsem in grašico. V me-šanici je potrebna vsaj ena metuljnica, da dosežemo zadost-no količino beljakovin v krmi.

Če bo sušno vreme, bo najbolj kazalo sejati sončnice, ki zelo dobro prenašajo sušo in uspe-ševjo tudi v slabših pogojih. Sejamo jih v vrste, v razdalji 30 do 40 cm. Rast traja le 10 do 12 tednov. Sončnice pričemo

košiti, ko se pojavijo prvi ve-tovi; silirane so prav dobra krma za vogoje živino zlasti pa za molzne krave.

Krmilni ohrovt je zlasti hval-ježen strniščni posevek za ona gospodarstva, ki nimajo silosov, saj krmilni ohrovt dobro prenaša temperaturo do 10 stopinj C. Zahteva pa bolj vlažno ozračje in dobro gnojeno zemljo s sta-rim gnojem in pa dovolj dušiko-vitih ter kaljevih gnojil. Krmilni ohrovt sejamo v vrste 30 do 50 cm, narazen. Kasneje pa ga razredimo in okopljemo. Rabi-mo 4 do 5 kg semena na hektar. Bolje pa je, da vzgojimo sadike tako kot pri zelju že spomladi na vrto. Sadike za 1 ha krmil-nega ohrovtu si lahko vzgojimo s setvijo 1 kg semena na 80 do 90 m² orne zemlje.

Podzemna koleraba je tudi zelo dober strniščni posevek. Vsebuje 10 do 15% sušine in je zato boljša od repe. Tudi inkar-natno seme na preorana strni-šča — samo ali pa z laško ljul-jšča. Ob skupaj lahko pomešamo z ajdo, repo ali z drugimi krmilnimi rastlinami. Ta posevek

daje veliko beljakovin in pust-tov; silirane so prav dobra krma za vogoje živino zlasti pa za molzne krave. Najhne pridelke, ker jo običaj-no prizadene jesenska slana Vendar pa so poskusi pokazali, da lahko tudi pri nas d Sibir-ska tatarka do 15 centov na ha. Zahteva pa bolj vlažno ozračje in dobro gnojeno zemljo s sta-rim gnojem in pa dovolj dušiko-vitih ter kaljevih gnojil. Krmilni ohrovt sejamo v vrste 30 do 50 cm, narazen. Kasneje pa ga razredimo in okopljemo. Rabi-mo 4 do 5 kg semena na hektar. Bolje pa je, da vzgojimo sadike tako kot pri zelju že spomladi na vrto. Sadike za 1 ha krmil-nega ohrovtu si lahko vzgojimo s setvijo 1 kg semena na 80 do 90 m² orne zemlje.

Podzemna koleraba je tudi zelo dober strniščni posevek. Vsebuje 10 do 15% sušine in je zato boljša od repe. Tudi inkar-natno seme na preorana strni-šča — samo ali pa z laško ljul-jšča. Ob skupaj lahko pomešamo z ajdo, repo ali z drugimi krmilnimi rastlinami. Ta posevek

Ing. K. V.

Za občinski praznik občine

ZUZEMBERK

13. JULIJ 1958

ČESTITAJO VSEM DELOVNIM LJUDEM
IN PREBIVALSTVU TER JIM ŽELIJO
SE MNOGO NADALJNIH USPEHOV:

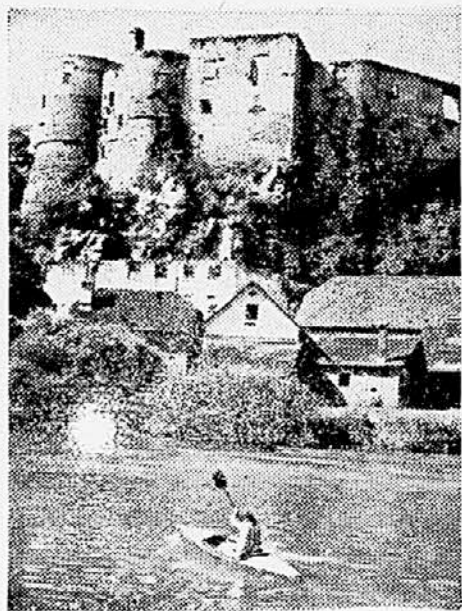
OBČINSKI LJUDSKI ODBOR
OBČINSKI KOMITE ZKS
OBČINSKI ODBOR SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZB NOV
OBČINSKI ODBOR LT
OBČINSKI KOMITE LMS
OBČINSKI ODBOR RK
OBČINSKI ODBOR ZVVI
OBČINSKA GASILSKA ZVEZA
OBČINSKI ODBOR DPM

in kolektivni podjetij:

ZIDARSKO PODJETJE
»REMONT«
Zužemberk

»GRAD«
Trgovina z mešanim blagom
Zužemberk

Krajevno zagorsko podjetje
»ZAGA«
Prapreče pri Zužemberku

ZUZEMBERK

GOSTIŠČE NA TRGU
Zužemberk

SPLOŠNO MIZARSTVO
Dvor pri Zužemberku

KMETIJSKA ZADRUGA
Dvor pri Zužemberku

Trgovina z mešanim blagom
»SLAP«
Zužemberk

KMETIJSKA ZADRUGA
Sela—Šumberk

KMETIJSKA ZADRUGA
Hinje pri Zužemberku

4242-R

POTREBUJEMO

TERENSKÉ USLUŽBENCE

KOT POSLOVNE AGENTE IN POVERJENIKE

za zbiranje komercialnih informacij in reportaž
za izredno izdajo namenjeno potrošnikom artiklov
za široko potrošnjo

V pošte pridejo okretni in sposobni, po možnosti s
praksno v teh poslih. Predložiti morajo potrdilo
o nekaznovanju

Honorar za to delo je stimulativen, po dogovoru.

Rok prijave je do 14. julija 1958.

Interesenti naj takoj pošljejo pismene ponudbe na naslov:

INTERPUBLIK, ZAGREB, MEDULICEVA 2/L

Za vedno nas je zapustila naša mama

ANTONIJA DEL FABBRO

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo popoldne iz hiše
žalosti.

Zalujoči: mož Leopold, hčerka Greti, sinova
Danilo in Srečko ter ostalo sorodstvo

Lokovec, Gorica, Trst, Ljubljana, 11. julija 1958.

Vabimo članstvo društva »Parti-
zani« v Ljubljani in okolici, da se
v čim večjem številu udeležijo po-
greba pok. podnačelnice Okrajne
zveze »Partizan« Ljubljana in na-
čelnice TVD Partizan Sp. Siska
tov. Sabine Stadlerjeve, ki bo v
nedeljo, dne 13. VII. 1958, ob 17.
uri na Zalah. Ljubljanska družba
naj se udeležijo pogreba s prapo-
ri. Naše žirališče je ob 16.30 na
Zalah. Uprava Okrajne zveze
»Partizan« Ljubljana.

Trgovsko podjetje
»TEHNO-METAL«, LJUBLJANA, TITOVA 24

sprejme takoj

šoferja C oziroma D kategorije in
traktorista

vajence za železninarsko stroko,
stenodaktilografke in
delavce težake

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporoča-
mo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustila naša
ljubljenica in nenadomestljiva mama, stara mama, sestra
in teta

ANA MRAMOR

slovenska rojakinja iz Clevelanda na obisku
v svojem rojstnem kraju

Dan pogreba bo objavljen naknadno. Trenutno leži
na Zalah.

Cleveland, New York, Borovnica, Cajnarje,
Ljubljana, Store

Zalujoči: hči Beverly por. Hilton,
sinovi: Frenk, Toni in Vili, sestra
Francka, Ivanka in brat Janez, zet in
snahe ter ostalo sorodstvo.

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST,
DA JE TRAGIČNO PREMINILA TOVARIŠICA

Sabina Stadler - Breda

ČLANICA ZVEZE BORCEV NOV, NOSILKA PARTIZANSKE
»SPOMENICE 1941«, REDA ZA HRABROST, REDA ZASLUGE
ZA NAROD III., MEDALJE ZA HRABROST IN REDA DELA III.

POŽRTVOVALNA SODELAVKA VOS V OKUPIRANI
LJUBLJANI V LETU 1941 IN AKTIVNA BORKA V RAZNIH
PARTIZANSKIH ENOTAH.

POGREB BO V NEDELJO, 13. JULIJA OB 17. URI NA ZALAH.

OKRAJNI ODBOR ZVEZE BORCEV NOV.
LJUBLJANA

SPOLNI POROČEVALEC

POPOLNI REZULTATI S TELOVADNEGA PRVENSTVA V MOSKVI

Miro Cerar je trinajsti!

Naposled smo zvedeli tudi za popolne rezultate naših re-
prezentantov na svetovnem prvenstvu v vajah na orodju v
Moskvi. Najboljši Jugoslovani Cerar je v splošni razvrstitvi do-
segel uspeh, kakršnega ni bilo mogoče napovedati. V eliti 128
najboljših telovadcev sveta, je dosegel v skupnem plasmaju
na vseh orodjih trinajsto mesto.

Podrobna razvrstitev je na-
slednja (v oklepaju ocene ob-
veznih in prostih vaj): Moskvi:
13. Cerar 110,65 (54,85 in 55,80).
26. Čaklec 108,95 (54,70 in 54,25).
44. Petrovič 107,0 (53,70, 53,30).
68. Petek 106,65 (53,15, 53,50).
70. Jurjevčič 105,05 (51,95, 53,10).
80. Skaza 103,40 (51,35, 52,05).
Odstotek doseženih točk znaša
pri celotni ekipi 90,18, pri po-
sameznikih pa od 92,91 (Cerar)
do 86,17 (Skaza).

LJUBLJANA : KRIM 3:1

V počastitev obletnice železni-
čarskega društva Ljubljana je bi-
la na stadionu v Siskih priatelj-
skih nogometna tekma, v kateri so
Siskarji premagali Krim 3:1 (1:0).
Tekma je bila lepa. Ljubljana je
bila boljši, nasprotnik in je zmaga
povsem zaslužena. Sodij je Jane-
žič iz Ljubljane.

Ribiška in lovski revija na Ljubljani

Revirna ribiška družina Barje
bo priredila jutri ob 9. uri dopol-
ne revijo ribičev in lovcev na
vodi Ljubljane. Revija se bo za-
čela na Spici in bo potekala do
Zmajskega mosta, nakar bo spre-
dvo krenili po glavnih ulicah
Ljubljane. Prikazoval bo razvoj
ribištva in lovstva na Ljubljan-
skem barju. Sodelovali bodo člo-
narji, brodarji, ribiči, lovci, pi-
čarji in žabarji. Na reviji bodo
sodelovali »Veseli Kranjci« in
»Fantje na vasi«.

Za zaključek revije bo isti
dan popoldne ob 15. uri ribiška
veselica v prostorih KUD Preše-
ren v Trnovem.

Zenske: 48. Kočiš 71.897, 64.
Spasić 70.931, 71. Pogačnik
70.231, 72. Mukić 69.997, 76. Ma-
rić 69.264 in 78. Bilić 68.564. Od-
stotek doseženih točk znaša pri
ekipi 88,54 odstotkov, pri posa-
meznikih pa od 89,75 (Kočiš) do

85,71 (Bilić) Nastopilo je 86 tek-
movalk

ZENSKÉ POSAMEZNO

v ženski konkurenci so med po-
sameznicami dosegle tehnične ude-
ležke naslednje podrobnosti izde:
dvojniška bradlja: Latinjina
19.515, Astahova (obe SZ) 19.299,
Bosakova (CSR) 19.233; na gradi:
Manjina (SZ) in Bosakova (CSR)
19.232, Muratova (SZ) 19.132; v pri-
skoku: Latinjina 19.416, Kalinina
19.216, Muratova (vse tri SZ) 19.115
in v prostih vajah: Bosakova
(CSR) 19.533, Latinjina (SZ) 19.432
in Tanaka (Jap.) 19.365 točke

TIK PRED KONCEM SPOMLADANSKEGA DELA ZENSKÉ KOŠARKE

Branik ali Olympia — za oba ne bo mesta?

Do zaključka spomladanskega dela zvezne ženske košarkar-
ske lige je neodigrano samo še današnje srečanje med Splitom
in Crveno zvezdo. Toda tudi tód te tekme ne bo ničemer
spremenil lestvice, niti vtisa o prvem delu tekmovalja.

V Ljubljani smo v četrtek zve-
čer videli po tekmi NSK : Olym-
pia na igrišču ganljive prizore.
Mlade Novosađanke v belih dre-
slih so od veselja zaradi tesne
zmagé skakale po igrišču, se ob-
jemale in glasno dajale duška
svojemu presernemu zadovoljstvu.
Klub porazu domače ekipe goto-
vo med gledalci ni bilo nikogar,
ki gostom ne bi bil privoščil teza
veselja. Klub temu, da igralke
Novega Sada v svoji vrsti niso
prešle refleksa tenaja in tudi po-
merila z domačo Mrakovo, pa
so vendar z borbeno in požrtvo-
valno igro, histrostjo in lepimi
meti od daleč pozele zaslužen-
o zmago.

Ta tekma je tudi nazorno poka-
zala, kaj manjka ljubljanskim, pa
tudi glede na srečanje Branik :
Olympia — enariborskim igralkam.
Premalo so živahne in razigrane.
prešlab refleks tenaja in tudi po-
vprečno mečelo na koš. S tem pa
je seveda težko shajati v družbi
najboljših jugoslovanskih košar-
karic.

Ce po prvem delu prvenstva
ocenimo ekipe, tedaj lahko zapli-
simo, da je Crvena zvezda povsem
opravičila svoj sloves. NSK je
presenečenje prvenstva številka 1.
Radnički pa ni zaigral tako, kakor
je bilo pričakovati. Proleter se je
svoje izkazal z zmago v Splitu.
Splitanke pa so do nedavna igra-
le brez Zokovićeve in tako niso
bile ekipe s prejšnjimo močjo. Lo-
komotiva je bila daleč najslabše
močjo prvenstva.

Slovenska zastopnica — Branik
in Olympia — sta pravila vsak
po dve zmagi, v drugem delu pr-
venstva pa se bo odločilo katera
izmed obeh ekip bo morala za-
pustiti družbo najboljših. Skoro
neverjetno je namreč, da bi oba
slovenska udeleženca še prehi-

Podrobnosti s tekem

NSK : OLYMPIA 57:44 (28:26)

V dokaj izenačeni tekmi je
Olympia zamudila niz priložnosti,
da bi porazila borbeno gostje.
Najboljša v domači ekipi je bila
Preša, ki je tudi dosegla največ
košev (18). Mrakova je bila uspeš-
na na 17-krat, za NSK pa sta Felner-
jeva in Kozna zadeli koš 16-krat.

RADNIČKI:LOKOMOTIVA

76:40 (40:17)

V Beogradu je domača ekipa
brez težav premagala zadnje pla-
sirano društvo zvezne lige

LESTVICA

Cr. zvezda 6 6 0 0 391:208 12

NSK 7 5 1 1 331:327 11

Radnički 7 5 0 2 440:338 10

Proleter 7 4 0 3 338:378 8

Split 6 2 1 3 293:324 5

Branik 7 2 0 5 282:326 4

Olympia 7 2 0 5 339:414 4

Lokomotiva 7 0 0 7 247:365 0

KLADIVAR : RUDAR (T)

4:0 (1:0)

Celje, 11. jul. Pred 1000 gledalci
je včeraj domači Kladivar zaslu-
ženo premagal enajstletno trbo-
veljskega Rudarja v tekmi za ju-
goslovanski pokal. Domačini so
bili več čas v premoči. Za zmago-
valce sta po dva gola dosegla
Posinek in Hribernik. (M. B.)

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem,
da je umrla naša dobra mama, stara mama, prababica
in teta v 92. letu starosti

MARIJA VRBINC

rojena ČERIN

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo 13. julija 1958
ob 16. uri izpred hiše žalosti Litijska 12 na pokopališče
v Stepanji vasi.

Zalujoči: hčerka Ančka por. Urbančič, sinovi
France, Ivan, Polde, Jože, Milan z družinami
in ostalo sorodstvo.

Umrla je moja draga žena, naša skrbna mama, stara
mama, tašča in sestra

IVANA ŠMOLA

soproga zdravnika

Pokojnica leži v kapeli novomeškega pokopališča.
Pogreb bo 13. julija ob 16. uri.

Novo mesto, 11. julija 1958

Zalujoči: mož dr. Smola Josip, si-
novi ing. Roman, Dušan, Miran z
rodbinami in ostalo sorodstvo.

Vse o Cerarju

Ljubljanski telovadek Miro Ce-
rar je dosegel z osvojitvijo bro-
naste kolajne na svetovnem pr-
venstvu v Moskvi izreden uspeh.
Nč čudnega tedaj, če je njegovo
ime te dni v središču zanimanja
vse jugoslovanske športne javno-
sti.

Kdo je Miro Cerar? Mlad telo-
vadek, ki ima športno pot še pred
seboj. Če je že v začetku osvojil
tudi kolajno na svetovnem prven-
stvu, je to samo mnogo obetajo-
če znamenje, hkrati pa tudi na-
grada za njegovo doseganje na-
trtno in požrtvovalno vadbo.

Miro Cerar se je rodil 28. ok-
tobra 1938 v Ljubljani. Po pokli-
cu je abiturient in je bil pred
odhodom v Moskvo opravil veliko
maturu na ljubljanski I. gimnazij-
i. Visok je 173 cm in tehtja 70 kg.

S telovadbo se je začel ukvarjati
v II. razredu osnovne šole, ko se
je vključil v TVD Partizan Na-
rodni dom, ki je njegov član še
danes. Najprej se je navduševal
za igre z žogo in atletiko, zmeraj
holi pa ga je začelo mikati zmeraj
je postalo je postalo telovadec
v vajah na orodju. Sam pa pravi,
da telovadi iz golega veselja.
Uspehi pa prihajajo ob redni vad-
bi kar sami.

Iz pionirske vrste Narodnega
doma je kmalu napredoval v mlad-
dinsko in leta 1955 postal na Bledu
državni mladinski prvak. Leta ka-
snele je klub poskočnik Mari-
boru obrnil na naslov, lani pa je
postal državni prvak tudi med
člani. Tista tekma v Osijeku je
pomenila preobrat v njegovi ka-
rieri. Dobil je samozavest, saj
je bil vsega prvaka Čakleca pora-
zil s precejšnjim naskokom. Nato
je zmagal še v obeh dvobojih s
Čehi v Trbovljah in Ostravi, lan-
skega evropskega prvenstva. Pa-
rika pa se zaradi poškodbe ni mo-
gel udeležiti. Zaradi priprave na
maturu je letos tudi manj zbrano
treniral, tako da je na državnem
prvenstvu na ritetki zmagal pred
Čaklecom, ki zaradi boljše izvedbe
obveznih vaj.

Nastop v Moskvi je bil šele tret-
ji. Cerarjev štart v tulin. Pri tej
tekmi je premagal Vukrečiča in
lani na mladinskem festivalu v
Moskvi.

Na njegovi naritji. Posebno ve-
selje ima s tehniko študirati na
sej verjetno pravo. Se pred odho-
dom v Moskvo je delal, da se bo
z vsemi silami pripravil na
olimpijske igre 1960 v Rimu.

En sedaj na velikem uspehu v
Moskvi se bo verjetno še z več-
šim slalom loti zastavljeni na-
logi.

NA STUDENTSKI SAHOVSKI
OLIMPIADI V VARNI

»Varni« — to je ime, ki ga
v I. kolu finalnih skupin na
III. študentski sahovski olimpiadi
v Varni so bili doseženi nasle-
dji izidi:

Argentina : ZDA 2,5:1,5. Vzhod-
na Nemčija : Jugoslavija 1:0 (Mili-
ber je premagal Vukrečiča). CSR:
Bolgarja 0,5:0,5 (3) in SZ : Mad-
žarska 2:0 (2).

V II. kolu igralo ZDA : Mad-
žarska, Jugoslavija : CSR, Bol-
garja : SZ in Argentina : Vzh.
Nemčija.

V tolažilni skupini so v I. kolu
igrali: Albanija : Poljska 1,2 (1),
Island : Island 0,4, Švedska : Mon-
golja 2,5:0,5 (1), Nizozemska :
Rumunija 0,5:2,5 (1).

Za sahovsko olimpiado v Mün-
cheni je sekretariat ZZZ odredil
naslednjo našo ekipo: velomajstre
Gliforija, Trivca, Matanovića in
Trifunovića ter mednarodna moj-
stra Djuraševića in Federerja.

Vrstni red posameznikov bo dolo-
čil zvezni kapetan. Kakor je zna-
no, bo ta turnir v oktobru v Mün-
cheni.

Ameriški sahovski šampion Bo-
by Fisher bo v Beogradu brez
gledalcev odigral šest partij za
trening s tremi beograjskimi moj-
stri. Tako je bilo sklenjeno na
njegovo željo, ker pred nastopom
na turnirju v Portorožu ne želi
igrati javnih matchov. Fisher je
zaprtil, da bi njegov vstop na medo-
naki turnir preskrbela sekundanta
iz vrst jugoslovanskih mojstrov.

Levačič v »Rogus«

Zagrebaški športni politični »Na-
rodni sport« je tudi objavil dalj-
šo vest, čes da se namerava naj-
boljši jugoslovanski kolesar Ivan
Levačič »Torpedo«, Virje) prese-
liti iz rodnega kraja Virje, in si-
cer bržkone v Ljubljano. O tej
Levačičevi nameri so že dolgo go-
vorili v jugoslovanskem kolesar-
skem taboru, vendar se doslej ni
hotel dokončno odločiti, kam naj
bi se preselil in kateri klub naj
bi ojačil v prihodnje. List se po-
zdravlja to odločitev tega izvrst-
nega kolesarja in dostavlja, da v
Virju zares ni imel možnosti za
adaljni razvoj.

Glede na to vest smo vprašali
ogovorne ljudi v »Rogus« in zve-
li, da se je Levačič resda ponu-
til, da bi prišel v Ljubljano in
vstopil k društvu, seveda je za
to selitev želel imeti izpolnjene
»ločne pogoje«. V »Rogus« sodijo,
ta bi njegov vstop v društvene
ste močno okrepil njegovo prvo-
tupo.

Za zdaj še ni mogoče reči več,
ker da prihod Ivana Levačiča
Ljubljano še visi v zraku.

Konjske dirke
v Ljubljani

V počastitev 15. obletnice bit-
ke na Sutjeski bodo s sodelo-
vanjem Zveze borcev občine
Viš v nedeljo, 13. t. m., na hi-
podromu v Stožicah zanimive
konjske dirke, ki so jih morali
prireditelji minulo nedeljo od-
goditi zaradi slabega vremena.

Sporod bo nedvomno zadovoljili
slehernega ljubitelja konjskega
športa: razen kasačev bodo na-
stopili tudi galoperji, ki bodo
morali preskočiti v lovnem ja-
hanju 6 zaprek, v dveh dirkah
pa bodo tekmovali tudi težji in
delovni konji. Organizirane so
stave na konje. Po dirkah bo
ljudsko rajanje na prostem.

ČLANSTVO POLITIČNIH IN DRUŽBENIH ORGANIZACIJ
OBVEŠČAMO, DA JE TRAGIČNO PREMINILA VZTRAJNA
BORKA ZA SOCIALIZEM — TOVARIŠICA

Sabina Stadler - Breda

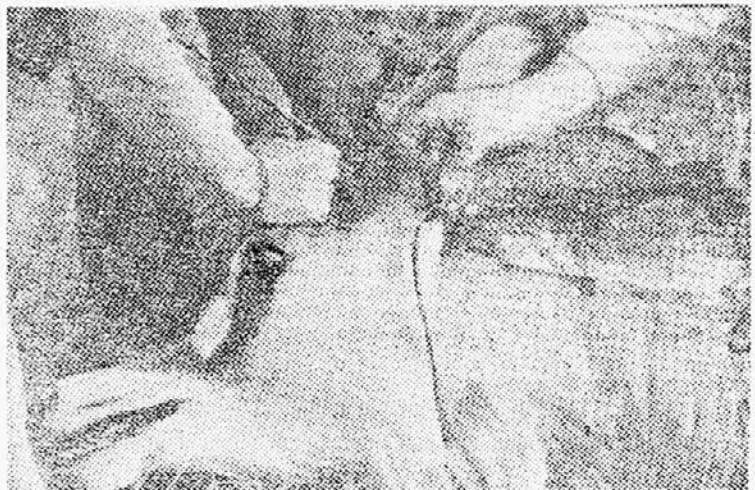
ČLANICA ZKS, ZB NOV, SZDL, ZSJ
TER DRUGIH ORGANIZACIJ

POGREB BO V NEDELJO, 13. JULIJA OB 17. URI NA ZALAH.

POLITIČNE ORGANIZACIJE
OKRAJA LJUBLJANA

Cebro je zadela strupena puščica in je poginila. Lovec ji je odrezal rep, ostalo pa je pustil v plen hijenam in mrhovinarjem

Antilopa se je zapletla v žično zanko in poginila od lakote, ker je lovec niso našli, da bi ji skrajšali smrtne muke

Afriške živali so ogrožene

Vsem, ki smo spoznavali tuje dežele iz knjig, privabljajo beseda Afriki zamisel divje pokrajine z vsemi mogočimi vrstami živali. In živali, s črskami plemen, do katerih potasi prodira vpliv civilizacije, in — da je podoba popolna — še z avtoritativnimi belokozci, ki so se naselili na tej celini iz kakršnih koli nagibov ali vzrokov.

Zato kar težko verjamemo, da daj časa znanemu dejstvu, da število živali v Afriki upada in da je v zadnjih letih to upadanje posebno vznemirjajoče. Poglavitni vzrok za ta pojav je vsekakor civilizacija. Potreba po večjih površinah obkroževalne zemlje je močno skrbila prostornost divljine. Domačini, ki se po zaslugi civilizacije hitreje množijo, potrebujejo tudi vedno več življenjskega prostora in seveda se jim morajo živali umakniti. Da bi omogočili tudi živalim njihovo naravno življenje, so organizirali že pred časom v Afriki nacionalne parke in rezervate. Svetovno znani so takli parki v Vzhodni Afriki, ki imajo nesešeto obiskovalcev in občudovalcev. Nepozabni so vtisi v parku Amboseli, kjer vidimo žirafe, leve, slone in nosorožce v ozadju pa se dviga močnata snežna gora Kilimandžaro — najvišji vrh v Afriki. Z roba 600 metrov globokega vulkanskega žrela Ngorongoro opazujemo črede tisočih divjih živali. V parku Tsavo lahko cele dneve občudujemo iz avtomobila vedno nove vrste divjih prebivalcev narave. Obiskovalcem lahko verjamemo, da so to nepozabna doživetja in najlepše, kar se je ohranilo do naše tehnike in komercialne dobe.

Sedaj stojimo pred dejstvom, da tudi te divje lepote počasi izumirajo. Vzrok za to pa ni toliko v nenasičnosti belih lovec, niti v število živali v rezervatih in izven njih pobijejo domačini. Zadnja leta opažajo, da črnska plemena ne lovijo več samo toliko, kolikor potrebujejo za hrano, čeprav že samo ta nagib zahteva dosti žrtev. Nenasičnost afriških domaćinov po mesu je prila namreč že v pregovori. Hule je to, da ubijajo živali še za druge namene: zemljam režejo reke za pahljače, s katerimi se otepajo žolci, žirafam izrežejo vratne kite za tetive na lokih itd. Ker je v Indiji in na Kitajskem prah nosorogovega roga priznan ljubiteljski napoj, mora dati življenje velikanske število teh afriških prebivalcev. Tudi sloni, ki so bili včasih predvsem neizčrpana zaloga mesa, morajo sedaj žrtvovati življenja v bolj komercialne namene. Vzhodnoafriška slonova kost je izredno dragocena in se more vedno dobro podati. Razumljivo je pri vsem tem, da domačini — mislimo seveda samo na roparske čete — ubijajo glavni dobiček pa vtaknejo v žep trgovci.

Najbolj grozni in za naše pojme čisto nerazumljivi so načini lova teh divjakov. Kopanje jam, v katero so lovili včasih živali, so sedaj pretrudili in zahtevajo preveč časa. Dandanes love bolj preprosto: z zankami in zastrupljenimi puščicami.

Zanke delajo iz tanke žice. Lov z zankami je prav toliko zanesljiv kot surov, iz posekanega bodičastega grmljeva postavijo v steni živo mejo, ki ima odprtino na vsakih 80 metrov. V teh izhodih nastavlja zanke različnih velikosti in v različnih višinah. Živali, ki zabrede v tako ogrado, si skoraj ne more rešiti življenja. Nastavljenih pasti pa ne pregledujejo redno in se živali po več dni mučijo, dokler ne poginejo od lakote, ali pa jih razgrajajo druge živali.

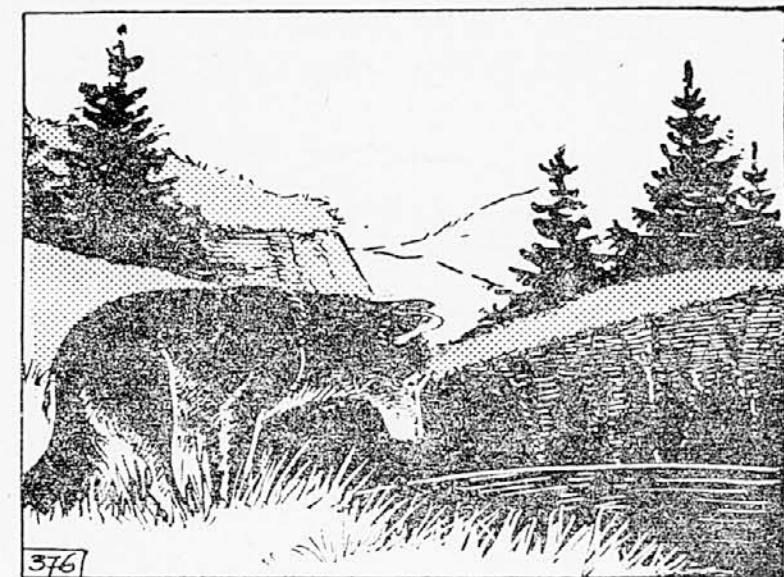
Lovci z zastrupljenimi puščicami čakajo žrtev pri napajališčih. Ko pride čreda do vode, izstrelijo kulkor mogoče veliko puščic. Nato sledijo ranjenim živalim. Medtem ko mladiče strup hitro usmrti, morejo odrasle živali begati še mase daleč. Lovci jih seve ne sledijo, temveč jih mirno prepuščajo počasnemu smrti.

Povedati pa moramo se to, da domačini zaradi teh krutosti. Zanje so živali samo meso — »hyama« in nič jih bolj ne zažudi, kakor če nekdo trdi, da živali občutijo bolečino in da je okrutno, če takoj ne ubijejo ranjene živali.

Boj proti divjim lovecem je težaven in zahteva mnogo naporenega dela, tehnične pripomočke in velika denarna sredstva. Konec leta 1955 so v Keniji ustanovili društvo za zaščito divjih živali »Kenya Wild Life Society«, ki ima veliko članov iz vseh krajev sveta. Razen negovanja parkov je poglavitna naloga društva da vsaj na tem območju iztreži divji lov. Društvo je uspelo, da je kenijska vlada razpisala ostre kazni za divje lovec, ki pa bi jih bilo treba razširiti tudi na prekupevalce, živali s slonovo kostjo. S policijskimi skupinami, radijskimi zvezami in letali so dobili podatke o grozotnih uničenjih na tem območju. Naj omenimo, da so samo v 13 mesecih našli zaradi slonove kosti na vsakega petem ubitem slonu je bilo torej 36.000 kg slonove kosti prodane na črni borzi.

Na tem območju se je zaradi neumornega dela društva divji lov sicer zmanjšal, ostala pa so še velikanška območja Afrike, kjer ljudje naprej nemoteno uničujejo živali. Torej bo treba še veliko dela, da se obvarujejo lepote »črnega kontinenta«.

J.O. CURWOOD BAREE RIŠE: MIKI MUSTER

376. Baree se je ustavil na bregu jezera, v katerem sta se z Nepepo tolikokrat kopala. Oči so mu žarele v veseljem pričakovanju, ko je gledal kraj njihovih najlepših doživljanj. Opazoval je gladino, z očmi iskal Nepepo na drugem bregu pri pečini, pod vejami, ki so se spuščale do gladine. Spoznal je, da Nepepe ni in da jo mora iskati drugje.

377. Zato je stekel naprej, na jaso k šotoru. Sonce je sijalo na trati in šotor je stal na svojem starem prostoru. Izpred njega se je dvigal dim maščene ognja. Nad ognjiščem se je sklanjala mladenka in dolge črne kite so ji padale na hrbet. Baree ni bil prav nič začuden. Tiho je zacvilil in gledal, kako se je mladenka počasi obračala.

378. Izvil se ji je presenečen, radosten krik. Ko je čez nekaj minut stopil na jaso Jim Carvel, je videl, kako stiska Nepepa Barejevo glavo na prsi, skriva obraz v njegovo dlako in joče, glasno in žalostno kot majhen otrok. Zdelo se mu je, da mu ta jok šepeta o pogořišču, o grobovih in o velikih želji, ki je Bareeja vodila na jug.

Zanimivi uri

Letos je minulo 125 let, odkar so izdelali v Švici prvo uro. V spomin na ta dogodek, ki je bil začetek vzpona te države med najbogatейše dežele, je bila v okviru velikih slavnosti zanimiva razstava sodobne urarske industrije.

Pozornost obiskovalcev je zbudila zlasti najmanjša ura

na svetu, ki tehta 1 gram. Največja os te urice je težka desetstotinsko grama. Ura je sestavljena iz 74 miniaturnih delov in ima 15 rubinov. Je osemkrat manjša od kocke sladkorja, po teži pa 400-krat dražja

od čistega zlata. Pet takih osi skupaj doseže komaj debelino človeškega lasu.

Drugi čudovito natančni izdelki je ura »Atmos«, ki jo navija najmanjša razlika v temperaturi. Če se spremeni temperatura za eno stopinjo, se ura sama navije za 48 ur. Ure »Atmos« je treba pregledati in čistiti vsakih — 600 let.

Ženski teden na Japonskem

Japonske ženske so pred kratkim praznovalle svoj deseti »ženski teden«, katerega program je bil pospeševanje zadržane dejavnosti žensk. Ob praznovanju teh ženskih tednov se Japonke spominjajo tudi volilne pravice, ki jim je bila priznana in so jo prvič lahko uveljavile aprila 1946. To je pomenilo velik korak naprej v razvoju povojne Japonske. Pri organizaciji ženskega tedna pomaga tudi ministrstvo za delo in več vladnih in nevladnih ustanov.

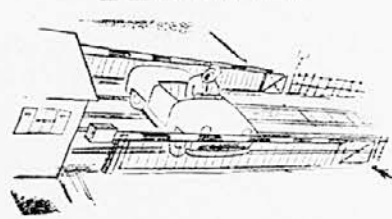
Anekdota

Novinar je vprašal starega Somerseta Maughama, kakšne načrte ima za prihodnost. Pisatelj mu je smejal dejal, da hoče še nadaljevati življenje.

Premični atomski laboratorij

Vlada ZDA je ponudila Mednarodni agenciji na Dunaju dva premični radioizotopski laboratoriji. Laboratorija je opremljen Oak Ridge Institut za nuklearne vede v ZDA. Uporabljali jih bodo za učna središča tam, kjer jih sedaj ni. Ker bodo te laboratorije lahko selile iz kraja v kraj, bodo z njimi lahko izolirali znatno več ljudi v uporabi radioizotopov, ne da bi jih bilo treba pošiljati na tečaje v tujino. Ta dva laboratorija bosta stala 85.000 dolarjev in upajo, da ju bodo poslali atomski agenciji do prihodnjega septembra, ko bo drugo zasedanje Generalne skupščine agencije.

ZADREGA

IZ DANAŠNJEGA »PAVLIHE« DAN ŠOFERJEV

— Srečen 13. julij!

»Sobe sem preiskovala. Lahko bi kaj našla. Na srečo sem prišla iz Tillyne sobe, tik preden me je Milton zagledal. Teško bi se bila izvlekla, če bi me zalotil. Nato pa sem morala uporabiti pištolo, dokler nisem videla, da jih je moja zgodba prepričala.«

»Pa si kaj našla v sobah?«
»Ne. Saj nisem niti pričakovala, da bom.«
Usedel sem se na posteljo in jo gledal, kako se je lepotečila. »Ali si zares Clara Darby?«
Zasmejala se je. »Ali je bilo tako prepričljivo, dragec?«

»Da.«
Naslonila se je na psiho in me veselo gledala. »Molly Crane sem, hčerka vidnega in spoštovanega doktorja Freeman Crana iz Baltimora.«

»Kako pa to, da veš toliko o Louisu Darbyju?«
»To so pa prednosti novinarstva. Lani sem napisala daljši članek o Louisu Darbyju, ki je bil eden izmed najbolj znanih bančnih roparjev v Ameriki.«

»Kaj pa bi bilo, če bi Rufus Lamb poznal pravo Claro Darby?«

»Ko je bil Darby ubit, sta se Clara in njena mati preselili v neki manjši kraj v Ohio. Se zmerom sta tam. Clara je poročena z nekim šoferjem, ki niti ne sluti, kdo je bil o njegove žene. Nihče tega ne ve. Jaz sem ju našla, toda ko sem videla, kakšen je položaj in kako odločno sta prekinili s preteklostjo, sem seveda odločila, da bom spoštovala njuno skrivnost.«

»Kdo pa je Bert Kemsley?«
»Ti. Za drugega še nisem nikdar slišala.« Ko se je nasmešnila, so se ji zobje belo zablesteli. »Jaz Clara Darby! Ali si že res verjel to?«

»Sploh ne vem več, kaj naj bi verjel. Nekaj časa si bila bolna od strahu, v naslednjem trenutku pa se postaviš po robu poklicnim morilem in si pri tem sposobna in hladnokrvna kot sam hudič.«

»Muhasto dekle sem.« Prijela je svinčnik za obrvi in se začela lepotečiti.

Tako kot doma je bilo, ko sem po navadi sedel na postelji in opazoval Esther, kako se lepoteči. Stiriidvajset ur je pre-

teklo, odkar sem bil izginil. Kaj neki dela Esther — sem premišljeval. Ali še vedno čaka na to, da bo zazvonil telefon, ali da bi kdo potrkal na vrata?

»Ni vzroka, da bi še ostala tukaj,« sem rekel. »Zdaj veva, da kovička ni tukaj.«

»Kam boš pa šel?«

»Domov.«

»Saj si slišal, kaj je rekel Moon. Ponovno ti bo ugrabil hčerko.«

Vstal sem. »Poslušaj! Tisto tam doli so ukradeni avtomobili.«

Ni me pogledala. Okoli čopa las si je zavezovala črn trak

»Ali ni bilo to očitno?«

»Zdaj je. Koliko je starih avtomobilov, so tukaj samo zato, da skrijejo dobre. Dobrih avtomobilov ne jemljejo v račun zato, ker jih kradejo in jih tako dobijo zastoj. Pripeljejo jih sem s Floride ali pa še od kje drugje. To sta verjetno opravljala Vital in Larry. Ko sta zvedela, da imam koviček in da imam v službi opraviti z avtomobili, sta si takoj mislila, da sem član tolpe. Taki kraj tu je verjetno samo skladišče. Avtomobile prodajajo v Brooklynu. Pregovoril bom policijo, naj napadejo to skladišče in Moon bo v ječi, od koder mi ne bo nič mogel.«

»Kako bo pa policija dokazala, da so ukradeni avtomobili? Saj so jih prepletkali in zamenjali tablice.«

»Vsak avtomobil ima serijske številke na motorju in na šasiji. Te številke pa so registrirane skupaj z imeni pravih lastnikov.«

Stopila je k meni in me potrepkala po prsih. »Dragec, vem, kako delajo gangsterji. Ali misliš, da je George Moon tako nepreviden, da bi puščal bremenilne dokaze kar tako na odprtem? Pa tudi če bi jih, kaj bi dosegel s policijsko preiskavo? Zapri bi Moona, Tilly in še nekaj drugih. Toda Moon ima še precej večjo tolpo, kot jih vidiš tukaj. Zunaj zgora bi jih ostalo še mnogo, ki bi prav tako hoteli dobiti koviček in ki bi bili prav tako trdno prepričani, da ga imaš ti.«

Okorno sem vstal. Njeni lasje so me žgečkali po nosnicah

in njen parfum me je opijanjal. »Kaj boš pa ti imela od tega, Molly?«

»Kaj boljšega hočem kot pa zgodbo o ukraških avtomobilih. Zgodbo o umoru.« Vrgla je glavo vznak in me potem resno pogledala v obraz. »Pa tudi tebi bi rada pomagala ven iz vsega tega. Nisem tako trdosrdna, kot sem videti. Ali hočeš vedeti pravi vzrok, zakaj sem bila tako groba s teboj popoldne? Zato, ker si poročen in oče, jaz pa ...«

Poljubila sva se.

Nobenih priprav ni bilo in nobenega namena. Kar nena doma so bile najine ustnice združene. Stisnil sem jo k sebi, ona pa se me je oklenila okrog vratu.

Sunkoma je odkločila. Popravila si je haljo, stopila k psihi in vzela cigareto.

»Rada bi se oblekla.« je tiho rekla.

Pogledal sem njena nekoliko upognjena ramena in lepo zaokrožene boke, nato pa rekel: »Oprost! in odšel ven.

Rufus Lamb in Beezie sta se v jedilnici pogovarjala o baseballu. Pridružil sem se jima. Beezie je navijal za Brooklyn. Rufusu pa so bili bolj všeč Chicago Cubs. Zdelo se mi je, da bi moral zahodnjak kakor Bert Kemsley navijati za St. Louis Cards. In to sem tudi storil.

Čez čas so se na stopnicah zaslišali koraki in zadonel je vesel smeh Molly. Rufus je umolknil in me radovedno pogledal. Od tam, kjer sem sedel, sem videl Molly in Georga Moona, kako sta prišla po stopnicah in zavila proti stranskim vratom. Držala se ga je pod roko.

Vstal sem in pogledal skozi okno. Zunaj je bila že noč, toda luč iz jedilnice je osvetljevala precejšen kos prostora pred hišo. Moon jo je peljal k popolnoma novemu packardu. Na sebi je imela rdečo volneno obleko s precejšnjim prsnim izrezom. V prosti roki je držala tweedast jopič. Tako je bil velik, da je bila ona videti manjša in zelo ženska. Ko ji je odprl vrata, se mu je tako na široko nasmešnila, da je skoraj razsvetlilo noč.

Zavedel sem se, da se s prsti tipam po ustnicah. Še vedno sem čutil njen poljub.

